

Vuosikertomus 1997

Johdon katsaus

TELECOM FINLAND OY JATKOI VUONNA 1997

EDELLISTEN VUOSIEN KASVU-URALLA - LIIKE-

VAIHTO KASVOI 20 % JA TULOS RAHOITUSERIEN

JÄLKEEN 77 % . KASVUALUEITA KOTIMAASSA OLI-

VAT ERITYISESTI MATKAVIESTINTÄ, DATAPALVELUT

JA MEDIAVIESTINTÄ. KANSAINVÄLISESSÄ LIKETOI-

MINNASSA KESKITYTTIIN OLEVIEN HANKKEIDEN JA

TOIMINNAN LAAJENTAMISEEN JA KEHITTÄMISEEN.

Televiestintäalan muutosprosessi on kiihtymässä, mikä asettaa alalla toimivat yhtiöt lähivuosina suurten haasteiden eteen. Telecom Finland on valmistautunut jo usean vuoden ajan alan murrosten synnyttämiin mahdollisuuksiin ja uhkiin. Yhtiön talous ja tuloskunto ovat hyvät, ja yhtiön osaamis pohja on kansainvälisestikin tunnustettu vahvaksi. Tämän osaamis pohjan luomiseen ovat vaikuttaneet merkittävästi yhtiön pitkä kokemus kilpailuympäristössä toimimisesta sekä suomalaiset ennakkoluulottomat asiakkaat.

Telecom Finlandin kannalta on ollut merkittävää, että kilpailu Suomen markkinoilla avautui asteittain jo 1980-luvun puolivälistä lähtien. Tällöin datasiirto vapautettiin ensiksi kilpailuun. Tätä seurasivat 1990-luvun alkupuoliskolla matkaviestintä sekä kiinteän verkon puhelupalvelut. Ennen tätä kehitystä Telecom Finlandin tuotoista valtaosa kertyi silloisista monopolituotteista eli kauko- ja ulkomaanpuheluista. Paikallispuhelutoiminnassa ja tilaajaverkkojen omistamisessa Telecom Finlandin asema on eurooppalaisittain poikkeuksellinen. Yhtiön verkot ovat pääosin Pohjois- ja Itä-Suomen haja-asutusalueilla ja näihin verkkoihin on kytkeytynyt alle 30 % Suomen kiinteän verkon puhelintilaajista.

Yhtiö aloitti matkaviestintäliiketoiminnan aktiivisen kehittämisen jo 1970-luvulla käsi- välitteisillä matkapuhelinpalveluilla ja edelleen 1980-luvulla yhdessä muidenpohjoismaisten teleoperaattorien kanssa NMT-matkapuhelin- palveluilla. Aikainen liikkeellelähtö on edesauttanut merkittävästi Telecom Finlandin menestystä sekä kotimaassa että kansainvälisillä markkinoilla. Toisaalta myös Suomen matkaviestinmarkkina on kehittynyt maailman edistyneimmäksi. Katsausvuoden aikana käyttäjätiheys kasvoi 29 %:sta 42 %:iin. Edelläkävijyyttä suomalaiset ovat osoittaneet myös internetin käytössä, missä kasvu alkoi vauhdittua voimakkaasti syksyllä 1997. Tällä hetkellä jo 14 % suomalaisista käyttää viikottain internetiä. Kasvun tällä alueella arvioidaan jatkuvan kuluvana vuonna nopeana.

Telecom Finlandin asema Suomen markkinoilla on kaikille alueille laajentuneessa ja kiristyneessä kilpailutilanteessa vahva: yhtiön markkinaosuus on noin 53 % televiestinnästä painottuen uusiin, kasvaviin liiketoiminta-alueisiin. Johtavan aseman säilyttämiseen panostetaan muun muassa tarjoamalla markkinoille entistä kattavampia palvelu- ja tuotepaketteja sekä parantamalla laatua. Uusilla markkinoilla toimiminen edellyttää myös sekä

Pekka Vennamo, Suomen PT -konsernin pääjohtaja ja Telecom Finland Oy:n hallituksen puheenjohtaja sekä Aulis Salin, Telecom Finland Oy:n toimitusjohtaja.

tietoliikenteen että -tekniikan hallitsemista ja niiden sulauttamista toimivaksi kokonaisuudeksi.

Vaikka tietyillä liiketoiminta-alueilla kotimaassa on edelleen merkittävää kasvupotentiaalia, ovat Telecom Finlandin kasvumahdollisuudet kotimaassaan rajatut. Yhtiön kasvumahdollisuudet tulevaisuudessa ovat kansainvälisessä liiketoiminnassa, jossa suuntaudutaan toisaalta lähialueille tavoitellen kasvun lisäksi erityisesti mittakaavaetua, toisaalta pyrkien fokusoitumaan globaalisti kehittyville matkaviestin-, data- ja media-markkinoille.

Nopeasti muuttuvassa liiketoiminnassa edelläkävijyys edellyttää tuote- ja palveluosaamista sekä tehokasta ja tuloksellista tutkimus- ja kehitystoimintaa. Telecom Finland käytti T&K-toimintaan vuonna 1997 noin 3,5 % liikevaihdostaan. Yhtiön patenttihakemusten määrä oli Suomen kolmanneksi suurin Nokian ja Valmetin jälkeen. Jatkossa resursseja T&K-toimintaan lisätään edelleen, ja niiden oikeaan kohdistamiseen kiinnitetään erityistä huomiota.

Yhtiön tulevaisuuden kannalta on merkittävää, että Suomen PT -konserni, johon Telecom Finland kuuluu, on päätetty jakaa postikonserniksi ja telekonserniksi. Samalla Suomen hallitus päätti

käynnistää selvitykset telekonsernin omistuspohjan laajentamisesta, jonka jälkeen eduskunta myönsi marraskuussa 1997 hallitukselle valtuudet myydä enintään 49 % perustettavan telekonsernin osakkeista. Uusi telekonserni aloittaa toimintansa kesällä 1998.

Tuleva pörssilistautuminen lisää Telecom Finlandin mahdollisuuksia osallistua jatkossa yhä merkittävämpiin operaatioihin. Näiden strategisten hankkeiden valmistelussa keskeinen arviointikriteeri on yhtiön omistaja-arvon suotuista kehittyminen.

Listautuminen myös lisää Telecom Finlandin uskottavuutta asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden piirissä sekä luo selkeän viitekehyksen yhtiön sisäisen toiminnan edelleen kehittämiseksi. Yhtiön tehokkuutta lisätään sekä parannetaan edelleen liiketoiminnan eri prosesseja. Toisaalta on tärkeää samalla kehittää uutta liiketoimintaa nopeasti kasvaville ja osittain selkiytymättömille liiketoiminta-alueille. Uusia liiketoimintamahdollisuuksia avautuu, kun televiestintä, informaatioteknologia sekä sisällön tuottaminen uudentyyppisiin jakelukanaviin lähentyvät toisiaan.

Pekka Vennamo
pääjohtaja

Aulis Salin
toimitusjohtaja

Telecom Finland 1997

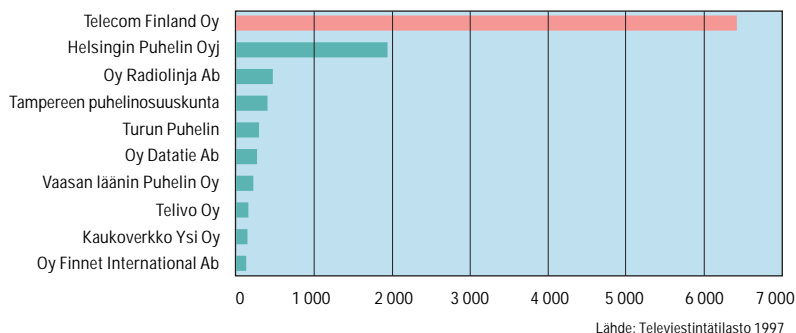

- NOPEA KASVU MATKA-, DATA- JA MEDIAVIESTINNÄSSÄ
- MARKKINAOSUDET LÄHES ENNALLAAN
- KANNATTAVUUS PARANI MERKITTÄVÄSTI
- TULOS RAHOITUSERIEN JÄLKEEN 1 788 MILJOONAA MARKKAA
- OMISTUSPOHJAN LAAJENTAMISEN VALMISTELU KÄYNTIIN

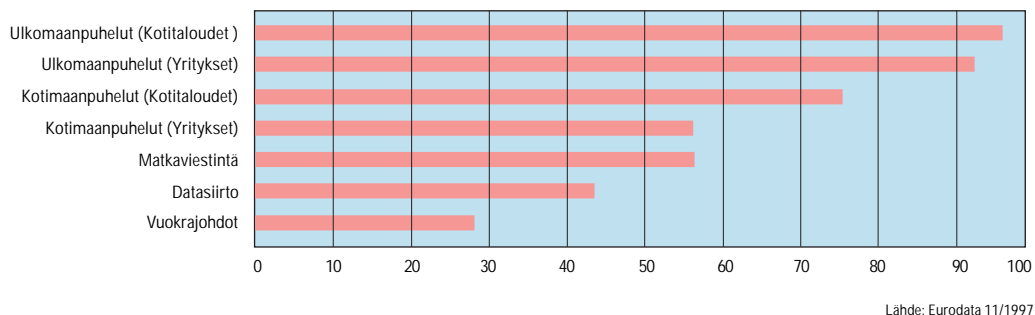
AVAINLUVUT	1997	1996	Muutos, %
Konsernin liikevaihto, Mmk	7 722,1	6 416,7	20,3
Tulos rahoituserien jälkeen, Mmk	1 787,7	1 012,5	76,6
Investoinnit, Mmk	2 416,3	2 396,8	0,8
Taseen loppusumma, Mmk	9 712,8	8 170,9	18,9
Sijoitetun pääoman tuotto, %	28,7	18,6	-
Omavaraisuusaste, %	57,6	61,6	-
Henkilöstö keskimäärin	7 922	7 362	7,6

Noin 80 televiestintäyrittystä tarjoaa palvelujaan Suomessa. Maan kilpailuilla markkinoilla telepalvelujen hinnat ovat kansainvälisesti alhaisella tasolla.

Eräiden Suomen teleoperaattoreiden liikevaihto 1996, Mmk

Telepalvelujen hintataso Suomessa suhteessa OECD-maiden keskiarvoon, %

MATKAVIESTINTÄ: 1,6 MILJOONAA ASIAKASTA

Matkapuhelintiheyden kasvu oli Suomessa nopeampaa kuin koskaan aikaisemmin. Telecom Finlandin matkaviestinnän markkinaosuudet pienenevät vain vähän kiristyneestä kilpailusta huolimatta. Miljoonas GSM-asiakas liittyi Telecom Finlandin verkkoon joulukuussa.

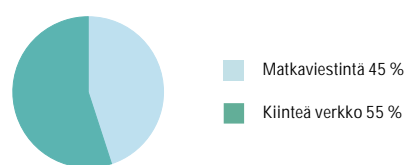
Telecom Finland panostaa kolmannen sukupolven ns. maailmanpuhelinjärjestelmän kehittämiseen: yhteistyö japanilaisen NTT DoCoMon kanssa alkoi loppuvuonna.

DATAPALVELUT JA MEDIAVIESTINTÄ: INTERNET YLEISTYMÄSSÄ NOPEASTI

Telecom Finland investoi voimakkaasti internetin tuotantjärjestelmään vastatakseen nopeasti kasvavaan kysyntään. Yhtiön internet-liittymän iNET PRO:n käyttäjämäärä kasvoi 140 %. Internetin käyttöä television välityksellä kokeiltiin Helsingissä.

Yritysten datasiirtoratkaisujen kysyntä kasvoi selvästi. Tuotekehityksen painopiste siirtyi yritysten lähiverkkoihin.

Telecom Finlandin liikevaihdon jakautuminen

KANSAINVÄLINEN LIIKETOIMINTA:

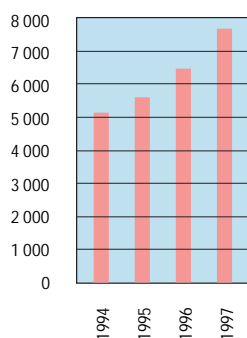
NOPEIN KASVU TURKISSA JA RUOTSISSA

Tytär-yhtiö Telecom Finland AB eteni yritysostoin Ruotsin datasiirto- ja puhepalvelumarkkinoilla. Saksassa aloitti kaksi tytäryhtiötä: muun muassa datapalveluja tarjoava Telecom Finland GmbH ja Smart Ring GmbH, joka kehittää sähköisen maksamisen tuotteita.

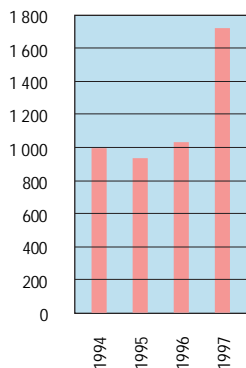
Telecom Finlandin ulkomaisten osakkuusyhtiöiden liikevaihto ja tulos kehittyivät hyvin. Nopeimmin kasvoi turkkilainen GSM-operaattori Turkcell.

Hallituksen toimintakertomus

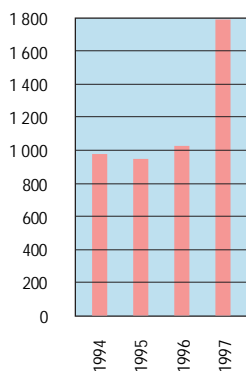
Liikevaihto 1994-1997, Mmk

Liikevoitto 1994-1997, Mmk

Tulos rahoituserien jälkeen 1994-1997, Mmk

Suomen kansantalouden nopea kasvu (6 %) muodosti kertomusvuonna hyvän pohjan teletoimialan kehitykselle. Toimialan kokonaismarkkinat Suomessa nousivat 14,5 miljardiin markkaan, missä on kasvua edellisvuodesta 16 % (13 % vuonna 1996).

Telecom Finland -konsernin liikevaihto kasvoi 20 % ja oli 7 722 miljoonaa markkaa (6 417). Konsernin liiketoiminta laajeni kaikilla konsernin keskeisillä liiketoiminta-alueilla edellisvuotta nopeammin. Nopeinta kasvu oli matkaviestinnässä sekä data- ja mediaviestinnässä. Lisääntyvästä kilpailusta huolimatta konsernin markkinaosuudet säilyivät lähes ennallaan.

Kannattavuus parani merkittävästi edellisvuodesta, ja konsernin tulos rahoituserien jälkeen nousi 1 788 miljoonaa markkaan (1 012). Parannus johtui lähinnä matkaviestinnän nopeasta kasvusta, kiinteän verkon liiketoiminnan kustannustehokkuuden paranemisesta sekä poistojen pienentymisestä. Poistojen pienentyminen johtuu vuoden 1997 alusta käyttöön otetuista pidemmistä televerkon pitoajoista.

Telecom Finlandin yksityistämisen prosessi käynnistyi Suomen hallituksen talouspoliittisen ministerivaliokunnan hyväksyttyä 28.10.1997 liikenne- ja teletoiminnoista muodostetaan kaksi erillistä konsernia. Tarkoituksena on aloittaa valtion teletoiminnan osittainen yksityistäminen. Eduskunta myönsi hallitukselle marraskuussa valtuudet myydä enintään 49 % muodostettavan telekonsernin osakkeista.

LIIVEVAIHTO

Konsernin liikevaihto oli 7 722 miljoonaa markkaa (6 417).

Matkaviestinnän liikevaihto kasvoi 32 % edellisvuodesta ja nousi 3 450 miljoonaa markkaan (2 619). Matkaviestinnän osuus konsernin kokonaisliikevaihdosta nousi 45 %:iin (40).

Telecom Finlandin markkinaosuus matkaviestinnästä Suomessa oli tilikauden päättyessä 74 % (81) ja nopeimmin kasvavissa GSM-palveluissa 65 % (68 %). Yksityisasiakkaiden osuus asiakas-kunnassa kasvoi muita nopeammin.

Kiinteän verkon liikevaihto kasvoi 12 % edellisvuodesta 4 272 miljoonaan markkaan (3 798). Kiinteän verkon liiketoiminta koostuu useista telepalveluista, joissa kilpailutilanne ja markkinaosuudet vaihtelevat.

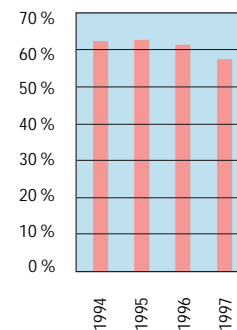
Kiinteän verkon puhelupalvelujen liikevaihto nousi 1 965 miljoonaan markkaan (1 894). Markkina-osuudet pysyivät lähes ennallaan ja olivat 63 % ulkomaanpuheluissa (66), 41 % kaukopuheluissa (41) sekä 30 % paikallispuheluissa (30).

Kiinteän verkon data- ja mediaviestinnän liikevaihto kasvoi 25 % edellisvuodesta ja oli 906 miljoonaa markkaa (726). Liikevaihdosta ja myös kasvusta suurin osuus muodostui datapalveluista. Suhteellisesti nopeimmin kasvoivat internet-palvelut, mutta niiden osuus kokonaisliikevaihdosta oli vielä pieni. Palvelumediaaliiketoiminnassa kilpailu lisääntyi kertomusvuoden aikana ja hintataso laski, mistä huolimatta sen liikevaihto kasvoi 10 % edellisvuodesta.

Konsernin erityisliiketoiminnan osuus liikevaihdosta oli 1 181 miljoonaa markkaa (967), mikä on 15 % konsernin liikevaihdosta. Suurin yksittäinen erä, 517 miljoonaa markkaa, muodostui TYV Tele Yritysviestinnän harjoittamasta puhelinjärjestelmä- ja päätelaitekaupasta.

Telecom Finlandin kansainväliseen liiketoimintaan kuuluvat matkaviestintä- ja kiinteän verkon liiketoimintaa harjoittavat osakkuusyhtiöt sekä Euroopan markkinoilla palveluoperaattoreina toimivat tytäryhtiöt. Kiinteän verkon liiketoimintaan sisältyvän kansainvälisen liiketoiminnan liikevaihto kasvoi kertomusvuonna 306 miljoonaan markkaan (144). Nopeinta kasvu oli Ruotsin tytäryhtiössä Telecom Finland AB:ssa.

Omavaraisuusaste 1994-1997, %

Telecom Finlandin omistamien ulkomaisten osakkuusyhtiöiden liikevaihto nousi kertomusvuonna 3 162 miljoonaan markkaan (1 839). Osakkuusyhtiöistä nopeimmin kasvoi Turkissa toimiva GSM-operaattori Turkcell, jossa Telecom Finlandin omistusosuus on 34 %.

TULOS

Konsernin taloudellinen tulos parani. Liikevoitto parani 67 %:lla ja oli 1 705 miljoonaa markkaa (1 021), mikä on 22 % liikevaihdosta. Osuudet osakkuusyhtiöiden tuloksista olivat yhteensä 107 miljoonaa markkaa (40), mistä 101 miljoonaa markkaa tuli ulkomaisista osakkuusyhtiöistä. Tulos rahoituserien jälkeen nousi 1 788 miljoonaan markkaan (1 012).

hallituksen toimintakertomus

Taloudellisen tuloksen parantuminen johtui erityisesti matkaviestinnän liikevaihdon nopeasta kasvusta ja hyvästä kannattavuudesta sekä toisaalta kiinteän verkon liiketoiminnan tehokkuuden parantumisesta.

Kulut kasvoivat 23 % ja olivat yhteensä 4 914 miljoonaa markkaa (3 986). Kulurakenteessa ei tapahtunut rakenteellisia muutoksia. Matka viestinnän laajeneminen ja panostukset uuteen liiketoimintaan kasvattivat kustannuksia eniten.

Telecom Finland Oy on tarkentanut televerkkojen poistosuunnitelmaa. Menojäännöspoistoista siirryttiin taloudellisiin pitoaikoihin perustuviin tasapoistoihin vuoden 1997 alusta lukien. Yhtiö on viime vuosien aikana investoinut digitaalisiin televerkkoihin, joiden taloudellisen pitoajan yhtiö katsoo olevan pidempi kuin aikaisemmin käytössä olleiden analogisten televerkkojen. Telecom Finlandin uudet pitoajat vastaavat aiempaa paremmin myös toimialalla vallitsevaa käsitystä televerkkojen käyttöajasta. Poistolaskennan uudistus parantaa yhtiön tilinpäätöstietojen vertailukelpoisuutta toimialalla.

Poistoudistuksen yhteydessä myös laskentakäytäntöä on muutettu siten, että nyt poisto aloitetaan käyttöönottohetkestä, kun aikaisemmin käyttöönottovuodelta tehtiin täysi poisto.

Laskentakäytännön muutos on otettu huomioon konsernitilinpäätöksen vertailuluvuissa.

Taloudelliseen pitoaikaan liittyvät muutokset puolestaan näkyvät vuoden 1997 ja sitä seuraavissa tilinpäätöksissä pienentyneinä poistoina johtuen pidentyneistä pitoajoista. Poistotason alenemisella ei ole vaikutusta emoyhtiön tilinpäätössiirtojen jälkeiseen tilikauden voittoon, koska poistoerot ovat kasvaneet vastaavasti.

Satunnaiset kulut olivat 1 050 miljoonaa markkaa (255). Satunnaisiin eriin sisältyvät annetut ja saadut konserniavustukset. Suurin erä on Telecom Finland Oy:n emoyhtiölleen Suomen PT Oy:lle maksama

1 050 miljoonan markan suuruinen konserniavustus. Emoyhtiön satunnaisiin eriin sisältyy luovutusvoittoa, joka syntyi ulkomaisten yhtiöiden omistuksen uudelleenjärjestelyn seurauksena. Konsernitasolla nämä luovutusvoitot on eliminoitu.

Telecom Finland uudisti laskentaperiaatteensa kansainvälisen IAS-käytännön mukaiseksi vuoden 1997 alusta lukien. Konsernin tiedot perustamisvuodesta 1994 lukien on muutettu vertailukelpoisiksi. Merkittävimmät muutokset liittyivät käyttöomaisuuden aktivointiin ja laskennallisen veron huomioon ottamiseen.

RAHOITUSASEMA

Telecom Finland -konsernin vakavaraisuus säilyi vahvana. Omavaraisuusaste oli 58 % (62). Liiketoiminnan tulorahoitus oli 2 848 miljoonaa markkaa ja se riitti kattamaan myös investoinnit. Konsernin pitkäaikaisten velkojen määrä väheni. Nettovelat vuoden lopussa olivat 607 miljoonaa markkaa (847). Nettorahoituskulut olivat 24 miljoonaa markkaa, joihin sisältyy valuuttakurssivoittoja 8 miljoonaa markkaa. Konsernin maksuvalmius oli hyvä. Likvidien varojen määrä vuoden päättyessä oli 548 miljoonaa markkaa.

VALUUTTA- JA KORKORISKIEN HALLINTA

Konsernin kassavirta koostuu pääosin Suomen markkamääräisistä saamisista ja veloista. Valuuttariski rajoittuu ulkomaisten tytä- ja osakkuusyhtiöiden omiin pääomiin ja osakaslainoihin sekä kansainvälisen teleliikenteen saamisiin ja velkoihin. Kaikki merkittävät valuuttariskit pyritään suojaamaan vahvistetun valuuttariskipolitiikan mukaisesti. Laina- ja muut saamiset sekä velat huomioidaan transaktio-positiossa. Avoin positio suojataan enimmäkseen valuuttatermiinisopimuksin.

Suomen PT Oy hoiti Telecom Finland Oy:n ja sen tytäryhtiöiden rahoitustarpeet pitkä- ja lyhytaikaisten lainojen ja talletusten osalta. Yhtiöt tekivät tal-

letuksia ja lainasivat rahaa Suomen PT Oy:lta markkinaehdoilla. Suomen PT Oy vastasi korkoriskeistä konsernissa vahvistetun rahoituspolitiikan mukaan.

INVESTOINNIT

Konsernin suoriteperusteiset investointimenot säilyivät edellisvuoden tasolla, ja olivat 2 416 miljoonaa markkaa (2 397). Investointiaste laski selvästi edellisten vuosien tasosta 31 %:iin liikevaihdosta (37).

Valtaosa investoinneista käytettiin liiketoiminnan laajenemisen vaatiman lisäkapasiteetin rakentamiseen. Investoinnit matkapuhelinverkkojen laajennuksiin olivat 955 miljoonaa markkaa ja kiinteään verkkoon runsaat 780 miljoonaa markkaa.

Kertomusvuoden aikana käynnistyi GSM 1800-verkon rakentaminen ja kytkentäisen verkon modernisointi, joka vahvistaa kiinteän verkon palvelukehitystä tulevaisuudessa. Toiminnan kehittämisinvestoinnit liittyivät asiakaspalvelun, myyntityön ohjauksen sekä tuote- ja palveluhallinnan toimintamallien ja tietojärjestelmien uudistamiseen.

Telecom Finland Oy:n sijoitukset tytäri- ja osakkuusyhtiöihin olivat 190 miljoonaa markkaa. Ulkomaisten hankkeiden osuus tästä oli 167 miljoonaa markkaa.

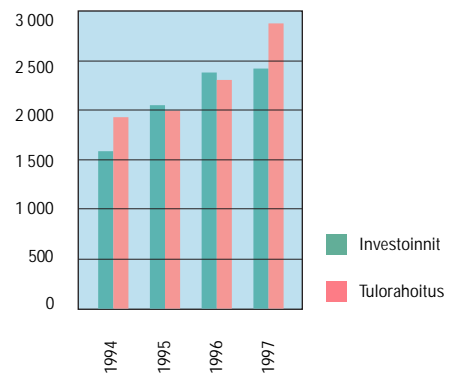
TUTKIMUS JA KEHITYS

Telecom Finlandin panostus T&K-toimintaan tietojärjestelmien kehitystyö mukaan luettuna oli vuonna 1997 noin 3,5 % liikevaihdosta.

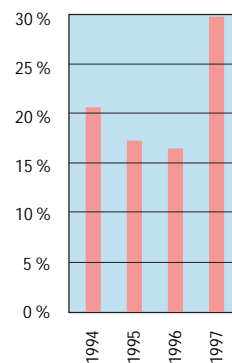
Olellaiset panostuskohteet kehitystoiminnassa olivat pääliiketoimintojen eli matkaviestinnän ja multimedian ratkaisut, joissa Suomi on maailman kärkimaita. Verkkojen ja palvelujen toiminta perustuu käytännössä älyverkkoteknologiaan sekä ohjelmistopohjaisiin hallinta- ja tietojärjestelmiin, joiden kehittäminen edellyttää jatkuvaa panostusta.

Vuosi 1997 oli myös kehitystoiminnan fokuksien ja uudelleen suuntaamisen aikaa. Tietoliikenteen nopea konvergoituminen tietotekniikan ja

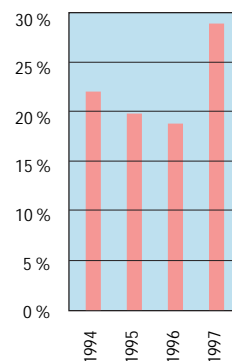
Investoinnit ja tulorahoitus 1994-1997, Mmk

Oman pääoman tuotto 1994-1997, %

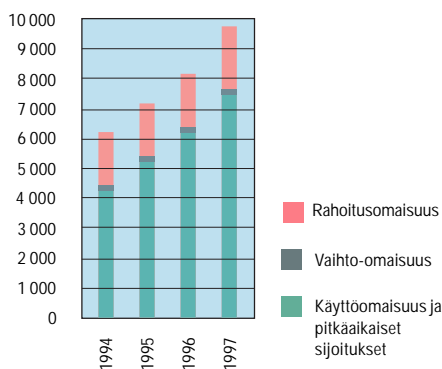

Sijoitetun pääoman tuotto 1994-1997, %

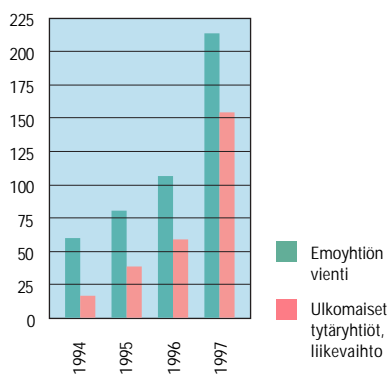

hallituksen toimintakertomus

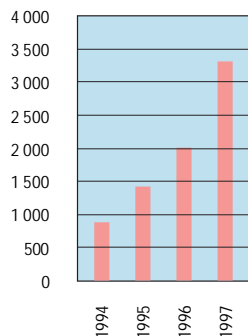
Varat 1994-1997, Mmk

Vienti ja kansainvälisten tytäryhtiöiden liikevaihto 1994-1997, Mmk

Osakkuusyhtiöiden liikevaihto 1994-1997, Mmk

mediateollisuuden kanssa on luonut mahdollisuuksia uudentyyppisille viestintäratkaisuille, joissa tarjoutuu mahdollisuus yhdistää langaton viestintä internet-maailmaan. Keskeiset uudet painopistealueet olivat integroitu viestintä sekä sähköisen kaupankäynnin ja julkaisemisen ratkaisut. MultimEDIATEKNOLOGIOIDEN alueella panostettiin erityisesti virtuaaliyhteisöihin ja erityyppisten sisältöalustojen kehittämiseen. Muita kehityskohteita olivat älykkäät verkko-ratkaisut ja niiden avulla toteutetut palvelut sekä laajakaistaisen verkon access-ratkaisut.

Kansainvälistymistavoitteiden saavuttamiseksi on T&K-toiminnan suuntauksessa lähdetty voimakkaasti siitä, että kehitettävien ratkaisujen tulee olla sovellettavissa myös Telecom Finlandin ulkomaisessa liiketoiminnassa.

Uusimman tiedon ja teknologian saamiseksi käyttöön on T&K-työssä merkittävä osuus ollut tiiviillä yhteistyöllä muiden alan johtavien tutkimuslaitosten ja edelläkävijäyritysten kanssa. Telecom Finland osallistui aktiivisesti muun muassa MIT:n (Massachusetts Institute of Technology) Medialaboration Digital Life -tutkimusprojektiin. Matkaviestinnän alueella aloitettiin tutkimusyhteistyö kolmannen sukupolven laajakaistaisen matkaviestinteknologoiden ja -palveluiden kehittämiseksi yhdessä Ericssonin, Nokian ja NTT DoCoMon kanssa.

Telecom Finland osallistui kahteentoista EU:n rahoittamaan projektiin ja yli kymmeneen teleoperaattoreiden yhteisen tutkimusyhtiön Eurescomin projektiin. Samoin yhtiö osallistui alan standardointityöhön sekä eurooppalaisissa että kansainvälisissä järjestöissä ja foorumeissa.

Kotimaassa osallistuttiin useisiin korkeakoulujen ja VTT:n sekä TEKESin yhteishankkeisiin, muun muassa uusien langattomien palveluiden ja teknologioiden kehittämiseen tähtäävään Oulu Mobile City -hankkeeseen sekä kansalliseen multimediaohjelmaan.

KONSERNIRAKENNE JA LIIKETOIMINTAORGANISAATIO

Telecom Finland -konserni muodostuu Telecom Finland Oy:stä ja sen omistamista tytär- ja osakkuusyhtiöistä. Telecom Finland Oy on Suomen PT Oy:n omistama tytäryhtiö.

Vuoden 1997 aikana konsernin rakenteessa toteutetut muutokset liittyivät merkittävimmiltä osiltaan konsernin sisäisiin rakennejärjestelyihin.

Kertomusvuoden alussa konsernin laitekauppa kotimaassa keskitettiin Telecom Finland Oy:n tytäryhtiölle TYV Tele Yritysviestintä Oy:lle. Systek Oy fuusioitiin TYV:iin ja Mobitele Trading sekä Finnsatel emoyhtiöön. Syyskuussa emoyhtiö myi Eestissä laitekauppaa harjoittavan Telecom Finland Eesti AS -tytäryhtiönsä osakkeista 55 % TYV:lle ja 45 % konsernin ulkopuoliselle omistajalle. Yhtiö jatkaa toimintaansa nimellä Reveko Telecom. Joulukuussa 1997 TYV osti Datainfo Oy:n vahvistaakseen alueellista jakelua kotimaassa.

EU-alueella telepalveluja tarjoavien tytäryhtiöiden toimintaedellytyksiä avautuvilla markkinoilla vahvistettiin. Ruotsin tytäryhtiö Telecom Finland AB laajensi toimintaansa yritysostoin Ruotsin datasiirto- ja puhepalvelumarkkinoilla. Yhtiö osti kesällä Enator AB:n Komnet-datasiirtoverkon ja lokakuussa 91 %:n osuuden Geddeholm CallCenter -yhtiöstä.

Saksaan perustettiin tytäryhtiö Telecom Finland GmbH entisen kiinteän toimipaikan tilalle sekä Smart Ring GmbH kehittämään elektroniseen maksamiseen liittyvää liiketoimintaa.

Brysselissä toimivan Telecom Finland International N.V./S.A:n rakenne uudistettiin joulukuussa 1997 jakamalla yhtiö kolmeksi erilliseksi yhtiöksi. Uudet yhtiöt ovat telepalveluja Hollannissa tarjoava Telecom Finland B.V., telepalveluja Belgiassa tarjoava Telecom Finland N.V./S.A. sekä liiketoimintaa koordinoiva Telecom Finland International V./S.

Telecom Finland Holding B.V. perustettiin Hollantiin joulukuussa, ja sinne siirrettiin sekä emoyhtiön että tytäryhtiöiden omistamia osakkeita ja osuuksia. Järjestelyllä tehostetaan konsernin omistusten hallinnointia.

Telecom Finland vahvisti markkinaosuuttaan numeropalveluliiketoiminnassa ostamalla maaliskuussa 40 %:n osuuden Suomen Numeropalvelu Oy:n osakekannasta. Luettelotoimintaa harjoittavan Interinfo Finland Oy:n omistusta lisättiin 51 %:iin. Telecom Finland Oy on mukana 20 %:n osuudella suoramarkkinointiin erikoistuneessa Hansapost Oy:ssa, joka perustettiin yhteistyössä Suomen Posti Oy:n ja Hansaprint Oy:n kanssa.

Telecom Finland Oy myi helmikuussa Muurmanskissa NMT-matkapuhelinpalveluja tarjoavan Tele Nord A/O:n osakkeet. Lokakuussa yhtiö myi enemmistöosakkeensa EasyCall Ermes -yhtiöstä, joka harjoittaa kaukohakuliiketoimintaa Unkarissa. Marraskuussa yhtiö myi osuutensa langattomia paikallispuhelupalveluja kehittävästä ja tarjoavasta englantilaisesta Ionica Group plc -yhtiöstä.

HENKILÖSTÖ

Konsernin palveluksessa oli keskimäärin 7 922 henkilöä (7 362), joista 7 215 (6 993) työskenteli emoyhtiössä. Ulkomailla työskenteli 315 henkilöä.

Maksetut palkat ja palkkiot konsernissa olivat 1 331 683 320 markkaa. Emoyhtiössä palkat ja palkkiot olivat 1 214 938 046 markkaa, josta hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle maksettu osuus oli 1 579 582 markkaa.

Henkilöstömäärän kasvu johtui uusien ja kasvavien liiketoiminta-alueiden rekrytoinneista. Teknologian kehityksen myötä perinteisten liiketoiminta-alueiden henkilöstömäärä vähenee edelleen. Toiminnan muutos edellyttää myös osaamisrakenteen muuttumista. Kehittämistoiminnan suuntaamista varten käynnistettiin koko

hallituksen toimintakertomus

henkilöstön käsittävät systemaattiset osaamis-
kartoitukset.

Henkilöstön kehittämissuunnitelmassa painotettiin erityisesti asiakaspalvelun, teknologiaosaamisen ja kansainvälisen liiketoiminnan osaamisen kehittämistä tavoitteena moniosaajuus. Televiestintäalaa perehdyttävänä ohjelmana käynnistettiin Telecommunication School. Tele Business School vakiinnutti paikkansa strategisen osaamisen kehittämissuunnitelmassa sekä keinona tukea ja tuottaa strategia-prosessiin uusia näkemyksiä ja syvällisiä kartoituksia.

Asennus- ja huoltohenkilöstön koulutuksessa sovellettiin tietoliikenteen ja tietotekniikan tarjoamia mahdollisuuksia. Uusien tulokkaiden perehdyttämissuunnitelma uudistettiin ja luotiin yhteinen, säännöllisesti toistuva perehdyttämispäivä uusille työntekijöille.

HALLINTO JA TILINTARKASTAJAT

Telecom Finland Oy:n hallituksen jäseninä ovat tilikauden aikana toimineet seuraavat henkilöt: Pekka Vennamo (puheenjohtaja), Erkki Bäckman, Pekka Luukkainen (varapuheenjohtaja), Eero Pilkama, Aulis Salin sekä henkilöstön edustajina Kari Vilkmann, tammikuusta huhtikuuhun Pauli Konttinen ja toukokuusta lukien Tapio Vaahtokivi.

Konsernin johtoryhmään ovat kuuluneet toimitusjohtaja Aulis Salinin lisäksi johtaja Aimo Eloholma, johtaja Matti Makkonen ja johtaja Kaj-Erik Relander.

Yhtiön tilintarkastajana toimii KHT-yhteisö Tilintarkastajien Oy - Ernst & Young.

TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Emoyhtiö siirsi vuoden 1998 alusta suurasiakkaille suunnatun telepalveluliiketoimintansa Yritysverkot Oy:lle. Yritysverkot Oy on Telecom Finland -konsernin suurin tytäryhtiö ja vastaa konsernissa suurasiakkaiden palvelukehityksestä, myynnistä ja asiakaspalvelusta.

Tammikuussa 1998 Telecom Finland osti 50 %:n osuuden Hampurissa toimivasta HanseNet Telefongesellschaft -yhtiöstä. Yhteistyökumppani hankkeessa on Hampurin sähkölaitos. HanseNet Telefongesellschaftin toimilupa-alueen telemarkkinoiden arvo on noin 10 miljardia markkaa, ja vuotuisen kasvuvauhdin on arvioitu olevan noin 6 %. HanseNet Telefongesellschaftin tavoitteena on saavuttaa viidessä vuodessa noin 10 %:n osuus markkinoista.

Helmikuussa tuotiin markkinoille GSM-Duomatkapuhelinliittymät. Duo-liittymät toimivat nykyisen GSM 900 ja uuden GSM 1800 -verkon muodostamassa kaksitaajuusverkossa. Palvelu tarjoaa asiakkaalle lähialueelta soitetut matkapuhelut edullisemmin.

Helmikuussa Telecom Finland myi osuutensa hongkongilaisesta matkaviestinnän yhteisyrityksestä P Plus Communicationsista paikalliselle Star Telecom International Holdingille. Kaupan yhteydessä Telecom Finland siirtyi Star Telecomin osakkaaksi.

Telecom Finland ilmoitti kiinteän verkon vuokra- ja perusliittymien kuukausimaksujen korottamisesta. Korotus on 9 mk/kk ja se astui voimaan maaliskuun alusta lukien.

VUODEN 1998 NÄKYMÄT

Vuoden 1998 aikana kotimaan telepalvelujen kysynnän kasvun arvioidaan jatkuvan vuoden 1997 tasolla. Voimakkainta kysynnän kasvu tulee olemaan edelleen matkaviestinpalveluissa sekä data- ja mediaviestinnässä.

Kilpailu tulee lisääntymään kaikilla Telecom Finland -konsernin keskeisillä liiketoiminta-alueilla. Vuoden 1997 alussa voimaantullut telemarkkinolaki ei vielä kovinkaan paljon vaikuttanut toimialan rakenteeseen kertomusvuoden aikana. Alalle tuli uusia palveluntarjoajia, joiden merkityksen oletetaan kasvavan vasta toiminnan käynnistymisen myötä.

Ne lisäävät markkinaosuuttaan, ja kasvava kilpailu lisää paineita hinnanalennuksiin.

Yhtiön investointitaso vuonna 1998 säilyy edellisen vuoden tasolla. Televerkkoja laajennetaan kasvun edellyttämällä volyymeilla. Uusia palveluja ja tuoteratkaisuja mahdollistavien kehitysinvestointien osuus investoinneista kasvaa.

Teletoiminnan vapautuminen lisää yhtiön toimintamahdollisuuksia kansainvälisillä markkinoilla. Yhtiö panostaa edelleen kansainvälisen liiketoimintansa kehittämiseen.

Markkinoiden kasvun ja Telecom Finland -konsernin palvelukehityksen ansiosta konsernin liikevaihdon odotetaan kasvavan lisääntyvästä kilpailusta huolimatta. Konsernin kannattavuuden arvioidaan vuonna 1998 lievästi heikkenevän matkaviestinnän hintakehityksestä ja kansainvälisen toiminnan panostuksista johtuen. Peruspalvelujen laskevaa hintatasoa kompensoidaan kehittämällä uusia lisäarvopalveluja ja palvelujen laatu- kilpailukykyä. Tuote- ja asiakaskannattavuuden analysointia syvennetään tavoitteena vahvistaa kilpailukykyä edelleen tulevaisuudessa. Investoinneissa noudatetaan tarkkaa harkintaa ja valintaa.

tuloslaskelmat

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
Mmk	1997	1996	1997	1996
Vertailuvuoden tiedot on muutettu vastaamaan tilinpäätöskauden laskentaperiaatteita.				
Liikevaihto	7 722,1	6 416,7	7 201,9	6 228,8
Liiketoiminnan muut tuotot	109,9	68,4	111,3	77,5
Kulut yhteensä	4 913,9	3 985,7	4 367,9	3 882,3
Aineet tarvikkeet ja tavarat:				
Ostot tilikauden aikana	556,9	527,0	220,2	458,1
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	37,5	-32,1	39,8	-30,3
Ulkopuoliset palvelut	1 566,7	1 169,4	1 530,3	1 147,2
Henkilöstökulut	1 582,8	1 382,6	1 429,0	1 328,6
Vuokrat	225,3	208,1	215,6	200,7
Muut kulut	944,8	730,7	932,9	777,9
Käyttökate	2 918,1	2 499,5	2 945,3	2 424,0
Poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista	1 212,9	1 478,5	1 163,3	1 436,0
Liikevoitto	1 705,2	1 021,0	1 782,0	988,0
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	106,6	39,8	-	-
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-24,1	-48,3	-17,7	-46,3
Voitto ennen satunnaisia varauksia ja veroja	1 787,7	1 012,5	1 764,3	941,7
Satunnaiset tuotot ja kulut yhteensä	-1 050,0	-255,0	-636,9	-264,0
Satunnaiset tuotot			359,1	
Satunnaiset kulut				-33,1
Saadut konserniavustukset			58,0	24,1
Maksetut konserniavustukset	-1 050,0	-255,0	-1 054,0	-255,0
Voitto ennen varauksia ja veroja	737,7	757,5	1 127,4	677,7
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0,0	0,0	-595,1	-221,4
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0,0	0,0	-	-
Välittömät verot				
Tilikaudelta	-152,1	-156,8	-147,5	-154,7
Laskennallisen verovelan muutos	-72,1	-82,3	0,0	
Aikaisemmilta tilikausilta	-0,5	0,0	0,0	0,0
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	-0,3	-3,2	-	-
Tilikauden voitto	512,8	515,1	384,7	301,5

rahoituslaskelmat

Mmk	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1997	1996	1997	1996
Liiketoiminta				
Liikevoitto	1 705,2	1 021,0	1 782,0	988,0
Oikaisut liikevoittoon	1 205,5	1 498,3	1 196,8	1 472,4
Nettokäyttöpääoman muutos	22,4	-211,8	0,3	-110,5
Saadut korot	30,7	25,1	26,3	19,9
Maksetut korot	-67,3	-67,9	-63,2	-63,6
Saadut osingot	13,8	0,1	22,4	12,5
Muut rahoituserät	-8,3	-5,4	-9,8	-14,8
Maksetut verot	-141,0	-121,8	-135,8	-120,3
Liiketoiminnan nettokassavirta	2 760,9	2 137,7	2 818,9	2 183,6
Investoinnit *				
Ostetut konserniyhtiöt	-4,9		-38,9	-61,4
Ostetut osakkuusyhtiöt	-60,9	-63,6	-94,2	-74,3
Muiden osakkeiden ostot	-30,7	-105,9	-52,3	-66,9
Muun käyttöomaisuuden ostot	-2 208,0	-2 245,9	-2 064,1	-2 143,7
Myydyt konserniyhtiöt	-37,5	4,4		6,2
Myydyt osakkuusyhtiöt	16,2		16,2	0,1
Muiden osakkeiden myynnit	7,1	1,6	7,1	1,6
Muun käyttöomaisuuden myynnit	50,0	1,2	43,2	17,7
Nettoinvestoinnit yhteensä	-2 268,6	-2 408,2	-2 183,0	-2 320,7
Kassavirta ennen rahoitusta	492,3	-270,5	635,9	-137,2
Rahoitus				
Pitkäaikaisten lainojen nostot	297,9	1 008,9	200,0	885,0
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	-441,7	-410,0	-432,0	-410,0
Pitkäaikaisten saamisten lisäys (+)/vähennys (-)	-64,1	-0,9	-219,7	-24,0
Satunnaiset erät				-33,1
Saadut ja maksetut konserniavustukset	-255,0	-130,0	-230,9	-106,2
Muut	0,7	-6,1		
Rahoitus yhteensä	-462,2	462,0	-682,6	311,7
Likvidien varojen lisäys (+)/vähennys (-)	30,1	191,5	-46,7	174,5
Likvidit varat 1.1.	516,6	325,1	460,0	285,5
Likvidit varat 31.12. **	546,8	516,6	413,3	460,0

* Tytäryhtiölle apporttina luovutetut osakkeet on käsitelty emoyhtiön rahoituslaskelmassa nettona

** Likvidit varat sisältävät lyhytaikaisiin lainaamisiin kirjatun Suomen PT Oy:lle tehdyn lyhytaikaisen sijoituksen

taseet

Mmk	KONSERNI		EMOYHTÖ	
	31.12.1997	31.12.1996	31.12.1997	31.12.1996
Vastaavaa				
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIJOITUKSET YHTEENSÄ	7 523,4	6 294,3	7 746,2	6 162,1
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	248,4	136,7	165,0	119,8
Aineettomat oikeudet	101,0	73,3	95,7	68,1
Liikearvo	40,7	0,1	2,7	0,1
Konserniliikearvo	13,1	3,9	-	-
Muut pitkävaikutteiset menot	93,5	59,5	66,6	51,7
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	6 320,0	5 512,3	6 094,0	5 294,8
Maa- ja vesialueet	74,0	73,9	73,8	73,7
Rakennukset ja rakennelmat	592,7	573,2	554,5	534,9
Koneet ja kalusto	338,7	249,4	270,4	224,7
Televerkot	5 037,7	4 294,1	4 919,4	4 140,0
Muut aineelliset hyödykkeet	86,3	47,8	85,7	47,7
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	190,7	274,0	190,1	273,9
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset yhteensä	955,0	645,2	1 487,3	747,5
Osakkeet ja osuudet	860,3	614,6	1 209,1	689,0
Lainasaamiset	94,7	30,6	278,2	58,5
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ	2 189,3	1 876,6	1 999,7	1 755,0
Vaihto-omaisuus yhteensä	89,2	103,9	45,9	84,6
Aineet ja tarvikkeet	85,9	97,3	43,1	82,1
Keskeneräiset tuotteet	0,0	1,2	0,0	0,9
Valmiit tuotteet/tavarat	0,0	3,6	0,0	0,0
Muu vaihto-omaisuus	0,0	0,0	0,0	0,0
Ennakkomaksut	3,3	1,7	2,7	1,6
Saamiset yhteensä	1 781,7	1 523,6	1 770,5	1 479,8
Myyntisaamiset	1 308,2	1 091,8	1 383,7	1 093,8
Lainasaamiset	323,7	267,8	230,0	269,6
Siirtosaamiset	119,7	81,9	153,9	99,0
Muut saamiset	30,1	82,1	2,8	17,4
Rahoitusomaisuusarvopaperit	1,6	0,3	0,0	0,3
Rahat ja pankkisaamiset	316,8	248,8	183,3	190,3
VASTAAVAA YHTEENSÄ	9 712,8	8 170,9	9 746,0	7 917,2

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
Mmk	31.12.1997	31.12.1996	31.12.1997	31.12.1996
Vastattavaa				
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	5 540,0	4 999,3	4 685,2	4 281,3
Sidottu oma pääoma yhteensä	3 375,0	3 375,0	3 375,0	3 375,0
Osakepääoma	1 650,0	1 650,0	1 650,0	1 650,0
Vararahasto	1 725,0	1 725,0	1 725,0	1 725,0
Vapaa oma pääoma yhteensä	2 165,0	1 624,3	1 310,2	906,3
Muu vapaa pääoma	99,7	80,4	99,7	80,4
Edellisten tilikausien voitto	1 552,5	1 028,7	825,8	524,3
Tilikauden voitto	512,8	515,1	384,7	301,5
VÄHEMMISTÖOSUUS	3,3	2,2	-	-
VARAUKSET	68,8	64,9	1 467,4	891,4
Kertynyt poistoero	0,0	0,0	1 399,9	805,0
Vapaaehtoiset varaukset	0,0	0,0	0,0	0,0
Pakolliset varaukset	68,8	64,9	67,4	86,5
ARVOSTUSERÄT	0,0	0,0	14,2	2,5
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	4 100,7	3 104,5	3 579,2	2 742,0
Pitkäaikainen yhteensä	1 027,9	1 210,1	621,0	900,0
Lainat rahoituslaitoksilta	31,8	1,1	0,0	0,0
Eläkelainat	0,2	0,5	0,0	0,0
Laskennallinen verovelka	338,2	266,8		
Muut pitkäaikaiset velat	657,8	941,7	621,0	900,0
Lyhytaikainen yhteensä	3 072,7	1 894,4	2 958,2	1 842,0
Lainat rahoituslaitoksilta	3,3	0,0	0,0	0,0
Eläkelainat	0,0	0,0	0,0	0,0
Saadut ennakot	83,7	56,0	74,0	56,5
Ostovelat	826,1	599,5	833,4	586,4
Siirtovelat	1 680,1	809,3	1 587,3	785,5
Muut lyhytaikaiset velat	479,6	429,6	463,4	413,6
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	9 712,8	8 170,9	9 746,0	7 917,2

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Telecom Finland -konsernin tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolainsäädännön ja osakeyhtiölain mukaisesti. Konsernin laskentaperiaatteita on konsernitilinpäätöksen osalta vuonna 1997 tarkennettu kaikilta oleellisilta osilta vastaamaan kansainvälisen kirjanpitoikäntönnön (International Accounting Standards, IAS) vaatimuksia. Erillistilinpäätöksissä näistä on voitu poiketa verotussyistä. Lisäksi konsernissa on tehty vuoden 2000 varaus.

KONSOLIDOINTIPERIAATTEET

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät:

1) Emoyhtiö Telecom Finland Oy ja ne yhtiöt, joissa Telecom Finland Oy suoraan tai välillisesti omistaa yli 50 % kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä (konserniyritykset).

Kiinteistöyrityksistä konsernitilinpäätökseen on otettu mukaan kuitenkin vain ne konserniyritykset, jotka palvelevat liiketoimintaa. Ulkopuolelle jäävät kiinteistöyritykset ovat lähinnä henkilökunnan asuonkäytössä olevia kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöitä. Pois jätettyjen yhtiöiden vaikutus konsernin tulokseen ja vapaaseen omaan pääomaan on epäoleellinen.

Tilikauden aikana hankitut tai perustetut konserniyritykset on otettu mukaan konsernitilinpäätökseen hankinta- tai perustamishetkestä lähtien.

Konserniyritysten keskinäinen osakeomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä. Tällöin hankintameno on kohdistettu hankituiksi varoiksi ja veloiksi niiden käypien arvojen perusteella. Siltä osin kun hankintameno ylittää konsernin osuuden hankintu yhtiön käypien arvojen mukaisista nettovaroista, erotus on esitetty konsernilikearvona. Konsernilikearvo on poistettu tapauskohtaisesti 5-10 vuodessa.

Konserniyritysten sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat sekä konsernin sisäiset katteet ja sisäinen voitonjako on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet konserniyritysten tuloksista ja omista pääomista on erotettu, ja ne esitetään omina erinään konsernin tuloslaskelmassa ja taseessa.

2) Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä liiketoimintaa harjoittavat osakkuusyriitykset, joissa konsernin omistusosuus ja äänivalta on 20-50 %.

Osakkuusyhtiöosakkeista maksettu mahdollinen liikearvo, joka on laskettu samojen periaatteiden mukaan kuin tytäryhtiöiden liikearvo, on sisällytetty osakkeiden tasearvoon. Konsernin osuutta vastaavat osuudet osakkuusyriitysten tuloksista vähennettyinä liikearvoista tehdyillä poistoilla on esitetty konsernituloslaskelmassa omalla rivilläään ennen rahoitus-tuottoja ja -kuluja. Osakkuusyriityksiltä saadut osingot on eliminoitu.

Muut kuin liiketoimintaa harjoittavat osakkuusyriitykset ja muut yhtiöt, joissa konsernin äänivalta on pienempi kuin 20 %, on esitetty taseessa hankintamenon suuruusina. Saadut osingot on esitetty tuloslaskelmassa.

LIKEVAIHTO

Liikevaihto on laskettu vähentämällä suoritteiden myyntituotoista välilliset verot ja myönnetty alennukset.

Tuotteiden ja palveluiden myynti on tuloutettu niiden tultua luovutetuiksi. Konsernilla ei ole merkittäviä pitkäkestoisia projektitoimituksia.

VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN

Valmistus omaan käyttöön on arvostettu hankintamenoön, johon muuttuvien menojen lisäksi sisältyy osuus hankinnan ja valmistuksen kiinteistä menoista. Valmistus omaan käyttöön on aktivoitu taseeseen oikaisemalla tuloslaskelman kuluja. Valmistus omaan käyttöön kohdistuu lähinnä televerkkoihin ja rakennuksiin ja rakennelmiin.

ULKOMAANRAHAN MÄÄRÄISET ERÄT JA JOHDANNAISSOPIMUKSET

Valuuttamääräiset liiketapahtumat on kirjattu kirjanpitoon tapahtumapäivän mukaiseen kurssiin Suomen rahaksi muutettuina. Tilinpäätöksessä ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu markoiksi tilinpäätöspäivän Suomen Pankin keski-kurssiin. Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät kurssierot on käsitelty myyntien ja ostojen oikaisuina. Rahoitukseen ja konsernin kokonaisposition suojaamiseen liittyvät kurssierot on esitetty rahoituksen kurssieroiksi. Valuutta- ja korkoriskien suojaamiseksi tehdyt johdannaisopimukset on arvostettu tilinpäätöspäivän kurssiin. Johdannaisiin sisältyvä korkotekijä on jakotettu sopimusajalle, ja realisoitumattomat valuuttakurssierot on konsernitilinpäätöksessä kirjattu tuloslaskelmaan rahoituksen kurssieroiksi. Emoyhtiössä realisoitumattomat kurssivoitot on käsitelty varovaisuusperiaatteen mukaisesti.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden tuloslaskelmat on muunnettu Suomen markoiksi tilikauden keskikurssiin ja taseet tilinpäätöspäivän kurssiin. Muuntoerot, jotka syntyvät ulkomaisten tytäryhtiöiden tuloslaskelmien muuntamisesta keskikurssiin ja taseiden muuntamisesta tilinpäätöspäivän kurssiin samoin kuin ulkomaisten tytäryhtiöiden omien pääomien muuntamisesta syntyvät kurssierot on kirjattu voittovaroihin aikaisemmilta vuosilta.

KÄYTTÖOMAISUUS

Käyttöomaisuuden tasearvot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Telecom Finland Oy:n yhtiöittämisessä 1.1.1994 siirtyneen omaisuuden alkuperäisenä hankintamenona on apporttiarvo. Käyttöomaisuus siirtyi liikelaitokselta Suomen PT Oy:n kautta apporttina Telecom Finland Oy:lle eräitä kiinteistöjä lukuunottamatta tasejatkuvuutta noudattaen.

Kuluvasta käyttöomaisuudesta on tehty suunnitelman mukaiset tasapoistot. Poistot perustuvat arvioituun taloudelliseen käyttöikään. Tavallisimmat pitoajat ovat:

Rakennukset ja rakennelmat	15 - 40 v
Koneet ja kalusto	3 - 13 v
Televerkot	4 - 20 v
Konserniliikearvo	5 - 10 v

Maa- ja vesialueiden arvoista ei ole tehty poistoja.

Pysyvät arvonalennukset tehdään ylimääräisinä poistoina.

Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot on kirjattu liiketoiminnan muihin tuottoihin ja muihin kuluihin. Emoyhtiössä konsernin sisäinen käyttöomaisuuden myyntivoitto on kirjattu satunnaisiin tuottoihin.

TUTKIMUS JA TUOTEKEHITYS

Tutkimus- ja kehittämismenot on kirjattu vuosikuluiksi syntymishetken mukaan. Mikäli tutkimus- ja kehittämismenoja poikkeuksellisesti on aktivoitu, ne poistetaan viidessä vuodessa.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintahintaan, keskimääräiseen hankintahintaan tai tätä alempaan todennäköiseen luovutushintaan varovaisuusperiaatetta noudattaen.

ELÄKEJÄRJESTELYT

Posti- ja telelaitoksesta 1.1.1994 yhtiöitettyjen yritysten lakisääteinen TEL-eläketurva ja yhtiöittämisen yhteydessä sovittu lisäeläketurva Posti- ja telelaitosta pitkään palvelleille on vakuutettu PT:n Eläkesäätiössä. Myös eräiden muiden Telecom Finland -konsernin konserniyritysten eläketurva on järjestetty PT:n Eläkesäätiössä.

Muiden suomalaisten konserniyritysten lakisääteinen eläketurva on hoidettu eläkevakuutusyhtiöissä.

Ulkomaiset tytäryhtiöt hoitavat eläkejärjestelynsä paikallisen käytännön mukaisesti.

PT:n Eläkesäätiön lisäeläketurvasta johtuva vastuu on täysin katettu. Lakisääteinen eläkevastuu on kokonaan katettu lukuunottamatta vakuutusmaksun tilapäisestä alentamisesta annetun lain mukaan myöhemmin vuosina katettavaksi jäänyttä osuutta.

VÄLITTÖMÄT VEROT, LASKENNALLINEN VEROVELKA JA LASKENNALLINEN VEROSAAMINEN

Välittömät verot sisältävät suoriteperusteiset verot sekä laskennallisen veroveljan ja verosaamisen muutoksen.

Konsernitaseessa konserniyritysten vapaaehtoiset varaukset ja kertynyt poistoero (tilinpäätössiirrot), jotka liittyvät verosuunnitteluun, on jaettu omaksi pääomaksi ja laskennalliseksi verovelaksi. Konsernituloslaskelmassa näiden muutos on jaettu laskennallisen veroveljan muutokseksi ja tilikauden tulokseksi. Laskennallinen verovelka on kirjattu tilinpäätöksen laatimishetken verokannan mukaisesti. Emoyhtiön tilinpäätöksessä vapaaehtoiset varaukset ja poistoero sisältävät myös piilevän veroveljan.

Osakeyhtiölain mukaan konsernin vapaaseen omaan pääomaan sisältyvät tilinpäätössiirrot eivät ole jakokelpoista vapaata omaa pääomaa.

KUNNOSSAPITO JA KORJAUKSET

Kunnossapito- ja korjausmenot on kirjattu vuosikuluiksi lukuunottamatta suuria perusparannusmenoja, jotka on aktivoitu hyödykkeen hankintamenoon. Vuokrahuoneistojen perusparannusmenot on aktivoitu, ja ne poistetaan kymmenessä vuodessa tai vuokra-aikana, mikäli se on lyhyempi.

SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT

Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin on kirjattu konsernin varsinaiseen liiketoimintaan kuulumattomat poikkeukselliset ja määrältään huomattavat liiketapahtumat mukaan lukien konserniavustukset.

LEASING

TYV Tele Yritysviestinnän vuokraustoiminta on käsitelty konsernitilinpäätöksessä rahoitusleasingin periaatteilla.

LASKENTAPERIAATTEIDEN MUUTOKSET

Televerkkojen suunnitelman mukaisten poistojen laskentaa on muutettu vuoden 1997 alusta lukien. Televerkkojen taloudelliset pitoajat on tarkistettu samalla kun on siirrytty televerkkojen poistolaskennassa tasapoistomenettelyyn aiemmin noudatettuna menojäännösmenettelyn asemesta. Laskentakäytäntöä puolestaan on muutettu niin, että myös televerkkojen suunnitelman mukaisten poistojen laskennassa otetaan huomioon käyttöönottohetki. Aikaisemmin käyttöönottovuodelta tehtiin täysi poisto. Laskentakäytännön muutos on tältä osin oikaistu takautuvasti vuosien 1994-1996 konsernitilinpäätöksen vertailulukuihin ja omaan pääomaan. Konsernin taloudelliset tunnusluvut 1994-1996 on oikaistu vastaavasti.

Itselle valmistetun televerkon välilliset kustannukset on aktivoitu taseeseen vuoden 1997 alusta lukien. Aiemmin valmistus omaan käyttöön arvostettiin muuttuvien menojen mukaisena. Laskentakäytännön muutos on tehty konsernitilinpäätöksen vertailulukuihin ja omaan pääomaan takautuvasti vuosien 1994-1996 osalta. Konsernin taloudelliset tunnusluvut 1994-1996 on oikaistu vastaavasti.

Konsernitilinpäätöskäytäntöä on vuoden 1997 tilinpäätöksessä muutettu siten, että erillistilinpäätösten kertynyt poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on konsernitilinpäätöksessä jaettu vapaaksi omaksi pääomaksi ja verovelaksi. Vertailuvuoden luvut on muutettu vastaavasti.

Ulkopuolisten palveluiden ja muiden liiketoiminnan kulujen sisältöä on tarkennettu niin, että ulkopuolisiin palveluihin on kirjattu liikevaihtoon liittyvät ulkopuoliset palvelut ja liiketoiminnan muihin kuluihin erät, jotka eivät ole liikevaihtosidonnaisia. Vuoden 1996 vertailutiedot on muutettu vastaavasti.

tilinpäätöksen liitetiedot

Vertailuvuoden tiedot on muutettu vastaamaan tilinpäätöskauden laskentaperiaatteita.

Mmk	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1997	1996	1997	1996
1. Liikeyvaihto markkina-alueittain				
Suomi	7 415,9	6 272,4	6 988,7	6 121,3
Muut	306,3	144,3	213,2	107,5
Yhteensä	7 722,1	6 416,7	7 201,9	6 228,8
2. Liiketoiminnan muut tuotot				
Vuokratuotot	15,3	15,0	20,4	17,4
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	14,9	5,7	11,7	5,4
Muut liiketoiminnan tuotot	79,7	47,8	79,1	54,7
Yhteensä	109,9	68,4	111,3	77,5
3. Ulkopuoliset palvelut				
Maksut muiden operaattoreiden verkon käytöstä	715,8	606,3	715,8	606,3
Muut ulkopuoliset palvelut*	850,9	563,1	814,5	540,9
Yhteensä	1 566,7	1 169,4	1 530,3	1 147,2
* Erä muut ulkopuoliset palvelut muodostuu televerkon korjauksesta, kunnossapidosta, teleliittymien avaamisesta sekä muista pääosin televerkon ylläpitoon liittyvistä kuluista.				
4. Henkilöstökulut				
Palkat	1 202,3	1 077,3	1 086,3	1 039,9
Eläkekulut	149,3	118,9	138,1	110,1
Muut henkilösivukulut	231,2	186,4	204,5	178,6
Henkilöstökulut yhteensä tuloslaskelmassa	1 582,8	1 382,6	1 429,0	1 328,6
Aktivoidut henkilöstökulut	135,4	148,7	135,4	148,7
Yhteensä	1 718,1	1 531,3	1 564,3	1 477,3
Aktivoidut henkilöstökulut liittyvät itselle rakennettuun televerkkoon, jonka kokonaisaktiivointi oli 1 820,6 Mmk. Konsernissa on hallintoneuvostolle, toimitusjohtajille, varatoimitusjohtajalle ja hallitusten jäsenille maksettu palkkoja ja palkkioita 1,6 miljoonaa markkaa.				
5. Poistot				
Suunnitelman mukaiset poistot:				
Aineettomat oikeudet	23,8	16,0	22,3	15,0
Liikearvo	5,7	0,3	0,5	11,1
Konserniliikearvo	2,7	5,0	-	-
Muut pitkävaikutteiset menot	7,8	7,2	8,0	5,7
Rakennukset ja rakennelmat	40,4	73,1	36,6	71,0
Koneet ja kalusto	108,2	82,7	90,9	76,4
Televerkot	1 010,1	1 287,0	991,2	1 250,4
Muut aineelliset hyödykkeet	14,1	7,2	13,7	6,4
Suunnitelman mukaiset poistot yhteensä	1 212,9	1 478,5	1 163,3	1 436,0
Kirjanpidon poistot yhteensä	1 212,9	1 478,5	1 758,5	1 657,4
Poistoero tilikauden alussa	0,0	0,0	804,9	583,5
Tilikauden poistoero	0,0	0,0	595,1	221,4
Poistoero tilikauden lopussa	0,0	0,0	1 400,0	804,9
6. Osakkuusyhtiöt				
Osuus tuloksista	106,6	39,8	-	-
Osuus hankinnan jälkeisistä omista pääomista	4,5	0,0	-	-
Saadut osingot tilikaudella	17,4	10,9	0,0	0,0
7. Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä				
Osinkotuotot	13,8	0,1	22,4	12,5
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista	13,8	5,0	13,8	5,1
Muut korkotuotot	23,9	21,4	19,5	16,1
Muut rahoitustuotot	0,2	0,6	4,3	0,0
Kurssierot	8,1	-3,6	-0,4	-2,1
Korkokulut	-68,0	-71,1	-64,3	-66,8
Muut rahoituskulut	-15,7	-0,7	-12,9	-0,4
Poistot sijoituksista	-0,1	-	-0,1	-10,7
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-24,1	-48,3	-17,7	-46,3

Mmk	KONSERNI		EMOYHTIÖ		
	1997	1996	1997	1996	
8. Konsernin sisäiset rahoitustuotot ja kulut					
Osinkotuotot	-	-	2,8	1,6	
Korkotuotot pitkäaikaisesta sijoituksista	-	-	0,0	0,0	
Muut korkotuotot	-	-	1,8	0,9	
Muut rahoitustuotot	-	-	0,0	0,0	
Korkokulut	-	-	0,0	0,0	
Muut rahoituskulut	-	-	0,5	0,1	
9. Satunnaiset tuotot ja kulut					
Saadut konserniavustukset	-	-	58,0	24,1	
Annetut konserniavustukset	-1 050,0	-255,0	-1 054,0	-255,0	
Muut satunnaiset tuotot	0,0	0,0	359,1	0,0	
Muut satunnaiset kulut	0,0	0,0	0,0	-33,1	
Yhteensä	-1 050,0	-255,0	-636,9	-264,1	
10. Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset					
	Hankintameno tilikauden alussa	Lisäykset tilikaudella	Vähennykset tilikaudella	Kertyneet sumu-poistot tilikauden lopussa	Menojäännös tilikauden lopussa
Konserni					
Aineettomat hyödykkeet					
Aineettomat oikeudet	111,2	53,6	-6,7	-57,0	101,0
Liikearvo	0,2	46,8	0,0	-6,3	40,7
Konserniliikearvo	25,7	11,9	0,0	-24,5	13,1
Muut pitkävaikutteiset menot	72,5	50,6	-3,4	-26,2	93,5
Ennakkomaksut	3,8	-3,4	-0,5	0,0	0,0
Konserni 1.1.-31.12.1997	213,5	159,6	-10,7	-114,0	248,4
Konserni 1.1.-31.12.1996	158,4	55,1	0,0	-76,7	136,7
Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet	73,9	0,2	-0,1	0,0	74,0
Rakennukset ja rakennelmat	713,7	59,1	-0,9	-179,2	592,7
Koneet ja kalusto	427,4	182,8	-63,1	-208,3	338,7
Televerkot	7 409,5	1 823,8	-103,2	-4 092,5	5 037,7
Muut aineelliset hyödykkeet	61,3	53,0	-1,7	-26,3	86,3
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	277,8	0,6	-87,7	0,0	190,7
Konserni 1.1.-31.12.1997	8 963,6	2 119,5	-256,8	-4 506,3	6 320,1
Konserni 1.1.-31.12.1996	6 842,3	2 208,9	-91,4	-3 447,4	5 512,3
Emoyhtiö					
Aineettomat hyödykkeet					
Aineettomat oikeudet	104,9	51,3	-5,4	-55,0	95,7
Liikearvo	18,7	3,1	-18,4	-0,7	2,7
Muut pitkävaikutteiset menot	64,2	23,4	-0,6	-20,3	66,6
Ennakkomaksut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Emoyhtiö 1.1.-31.12.1997	187,7	77,7	-24,5	-76,0	165,0
Emoyhtiö 1.1.-31.12.1996	136,0	51,7	0,0	-67,9	119,8
Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet	73,7	0,2	-0,1	0,0	73,8
Rakennukset ja rakennelmat	671,8	56,6	-0,5	-173,5	554,5
Koneet ja kalusto	401,6	140,1	-11,2	-259,9	270,4
Televerkot	7 208,3	1 820,6	-105,1	-4 004,4	4 919,4
Muut aineelliset hyödykkeet	60,4	52,5	-1,1	-26,1	85,7
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	273,9	0,0	-83,7	0,0	190,1
Emoyhtiö 1.1.-31.12.1997	8 689,6	2 070,1	-201,8	-4 463,9	6 094,0
Emoyhtiö 1.1.-31.12.1996	6 653,8	2 125,4	-89,6	-3 394,8	5 294,8

tilinpäätöksen liitetiedot

Mmk	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1997	1996	1997	1996
Käyttöomaisuusarvopaperit				
Osakkeet ja osuudet				
Konserniyritykset	0,0	0,0	1 097,0	118,0
Osakkuusyritykset	581,9	359,7	21,5	360,2
Muut yritykset	278,4	254,9	90,6	210,8
Yhteensä	860,3	614,6	1 209,1	689,0
Pitkäaikaiset sijoitukset				
Lainasaamiset				
Konserniyritykset	0,0	0,0	138,7	27,8
Osakkuusyritykset	93,7	28,7	138,6	28,7
Muut yritykset	0,9	1,9	0,9	1,9
Yhteensä	94,6	30,6	278,2	58,5
Verotusarvot				
Maa- ja vesialueet	58,4	46,1	58,2	45,8
Rakennukset ja rakennelmat	394,2	375,0	385,5	366,9
Tytäryritysosakkeet	0,0	0,0	1 139,7	115,8
Osakkuusyritysosakkeet	27,3	362,5	27,3	361,7
Muut osakkeet	84,4	250,7	84,1	206,8
Yhteensä	564,2	1 034,4	1 694,9	1 097,0
Mikäli verotusarvoa ei ole ollut käytettävissä, on esitetty kirjanpitoarvo.				
11. Saamiset ja velat				
Saamiset konserniyrityksiltä				
Lainasaamiset, pitkäaikaiset	-	-	138,7	28,9
Myyntisaamiset	-	-	263,2	104,9
Lainasaamiset, lyhytaikaiset	-	-	0,0	9,6
Muut saamiset	-	-	1,3	15,9
Siirtosaamiset	-	-	80,2	26,1
Yhteensä	-	-	483,3	185,5
Velat konserniyrityksille				
Muut pitkäaikaiset velat	-	-	0,0	0,0
Ostovelat	-	-	68,2	27,0
Siirtovelat	-	-	4,5	0,2
Muut lyhytaikaiset velat	-	-	3,6	0,0
Yhteensä	-	-	76,4	27,2
Saamiset osakkuusyrityksiltä				
Lainasaamiset, pitkäaikaiset	93,7	28,7	138,6	28,7
Myyntisaamiset	46,4	25,4	46,4	25,4
Lainasaamiset, lyhytaikaiset	0,0	0,0	0,0	0,0
Siirtosaamiset	19,6	2,3	19,6	2,3
Muut saamiset	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	159,7	56,5	204,6	56,5
Velat osakkuusyrityksille				
Ostovelat	19,9	21,8	19,9	21,8
Siirtovelat	7,2	0,1	7,2	0,1
Yhteensä	27,1	22,0	27,1	22,0

Mmk	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1997	1996	1997	1996
12. Oma pääoma				
Sidottu oma pääoma				
Osakepääoma 1.1.-31.12.	1 650,0	1 650,0	1 650,0	1 650,0
Muu sidottu pääoma 1.1.-31.12.	1 725,0	1 725,0	1 725,0	1 725,0
Vapaa oma pääoma				
Vapaa pääoma 1.1.	958,1	598,9	906,3	579,2
Laskentakäytännön muutos	666,1	482,2		
Vapaa pääoma vertailutaseessa 1.1.	1 624,2	1 081,1	906,3	579,2
+/- Siirtokelpoisten liittymismaksujen muutos	19,3	25,6	19,3	25,6
+/- Tytäryhtiöiden oman pääoman muuntoeron muutos	8,7	2,5	0,0	0,0
Tilikauden tulos 1.1.	512,8	331,1	384,7	301,5
Laskentakäytännön muutos		183,9		
Tilikauden tulos vertailutaseessa 1.1.	512,8	515,1	384,7	301,5
Vapaa pääoma 31.12.	2 165,0	958,1	1 310,3	906,3
Laskentakäytännön muutos	0,0	666,1	0,0	0,0
Vapaa pääoma vertailutaseessa 31.12.	2 165,0	1 624,2	1 310,3	906,3
- tilinpäätössiirtojen osuus omasta pääomasta	1 019,6	582,2		
Jakokelpoinen vapaa omapääoma	1 145,4	1 042,0	1 310,3	906,3
Laskentakäytännön muutokset				
Laskentakäytännön muutokset on oikaistu aikaisemmilta vuosilta esitettyihin lukuihin vertailukelpoisuuden saavuttamiseksi.				
Muutosten vaikutus aikaisempien vuosien esitettyihin tuloksiin ja omaan pääomaan				
(kts. oman pääoman muutos kohta 12).				
Luvut muodostuvat seuraavasti:				
	1997	1996	1995	1994
Vaikutus taseeseen 1.1.	666,1	482,2	216,1	
Poistojen aloittaminen käyttöönottohetkestä		178,1	205,0	218,7
Välillisten menojen aktivointi		38,1	58,7	54,5
Konsolidoinnin laajuus		4,9	7,2	-83,0
Rahoitusleasing		1,1	-8,0	48,0
Tilinpäätössiirtojen jako (laskennallisten verojen jälkeen)		30,5	66,3	58,3
Laskennalliset verovelat ja saamiset		-68,8	-63,2	-80,3
Vaikutus tilikauden tulokseen	0,0	184,0	266,0	
Vaikutus taseeseen 31.12.	666,1	666,1	482,2	216,1
Kertynyt poistoero				
Aineettomat oikeudet	11,4	7,6	11,3	7,6
Liikearvo	0,1	-0,1	0,1	-0,1
Muut pitkävaikutteiset menot	6,6	1,5	2,2	1,5
Rakennukset ja rakennelmat	54,7	28,4	52,1	28,1
Koneet ja kalusto	50,4	1,3	41,7	0,0
Televerkot	1 278,6	762,1	1 278,6	761,8
Muut aineelliset hyödykkeet	14,0	6,1	14,0	6,1
Yhteensä 31.12.	1 415,8	806,9	1 399,9	805,0
Vapaaehtoiset varaukset				
Siirtymävaraus	-	1,7	0,0	0,0
Muut varaukset	0,3	-	0,0	0,0
Yhteensä 31.12.	0,3	1,7	0,0	0,0
Kertynyttä poistoeroa ja vapaaehtoisia varauksia vastaava verovelka				
	396,5	226,4	392,0	225,4

tilinpäätöksen liitetiedot

Mmk	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	1997	1996	1997	1996
Laskennallinen verovelka				
Verovelka tilinpäätössiirroista	396,5	226,4	392,0	225,4
Muu laskennallinen verovelka	66,1	58,6		
Yhteensä 31.12.	462,6	285,0	392,0	225,4
Laskennallinen verosaaminen	-124,4	-18,2		
Laskennallinen verovelka netto 31.12	338,2	266,8	392,0	225,4
Pakolliset varaukset				
Takuuvaraukset	1,4	5,8	0,0	4,2
Muut ⁾	67,4	59,1	67,4	82,2
Yhteensä 31.12.	68,8	64,9	67,4	86,5
⁾ Koostuu pääosin vuoden 2000 varauksesta.				
13. Arvostuserät, vastattavaa				
Realisoitumattomat kurssivoitot 31.12.	0,0	0,0	14,2	2,5
14. Vieras pääoma				
Pitkäaikainen				
Koroton	338,2	266,8	0,0	0,0
Korollinen	689,7	943,3	621,0	900,0
Yhteensä	1 027,9	1 210,1	621,0	900,0
Lyhytaikainen				
Koroton	2 607,4	1 473,2	2 499,2	1 430,0
Korollinen	465,4	420,7	459,0	412,0
Yhteensä	3 072,7	1 893,8	2 958,2	1 842,0
Pitkäaikaiset lainat ja niiden lyhennysohjelma, konserni				
	Pankki-lainat	Eläke-lainat	Muut lainat	Yhteensä
1998	0,0	0,2	465,3	465,4
1999	0,0	0,0	263,4	263,4
2000	0,0	0,0	248,0	248,0
2001	0,0	0,0	118,0	118,0
2002	0,0	0,0	22,7	22,7
2003-	0,0	0,0	31,2	31,2
Yhteensä 31.12.1997	0,0	0,2	1 148,6	1 148,7
Yhteensä 31.12.1996	1,1	0,9	1 361,9	1 363,8
Pitkäaikaiset lainat, emoyhtiö				
	Pankki-lainat	Eläke-lainat	Muut lainat	Yhteensä
Yhteensä 31.12.1997	0,0	0,0	1 080,0	1 080,0
Yhteensä 31.12.1996	0,0	0,0	900,0	900,0
		Konserni		Emoyhtiö
		1997		1997
	%	Mmk	%	Mmk
Pitkäaikaiset lainat valuutoittain				
FIM	100	1 130,7	100	1 080,0
Muut	0	0,0	0	0,0
Yhteensä 31.12.1997	100	1 130,7	100	1 080,0
15. Annetut pantit ja vastuusitoumukset				
Kiinnitykset				
Omasta puolesta	0,0	0,0	0,0	0,0
Konserniyritysten puolesta	-	-	0,0	0,0
Muiden puolesta	0,0	0,0	0,0	0,0
Pantit				
Omasta puolesta	11,5	11,5	11,5	11,5
Konserniyritysten puolesta	-	-	-	-

Tunnuslukujen laskentakaavat

Omavaraisuusaste- %	=	100 x	$\frac{\text{oma pääoma + vähemmistöosuus + vapaaehtoiset varaukset ja kertynyt poistoero + arvostuserät - laskennallinen verovelka}}{\text{taseen loppusumma - saadut ennakot}}$
Sijoitetun pääoman tuotto- %	=	100 x	$\frac{\text{voitto tai tappio ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{taseen loppusumma - korottomat velat - pakolliset varaukset (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Tulorahoitus	=		Voitto tai tappio ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja - verot + poistot + poistot sijoituksista

Osakkeet ja osuudet

Telecom Finland -konsernin tytäryhtiöt	Osakkeiden lukumäärä	Konsernin omistus- osuus		Nimellisarvo Konserni (1 000)	Konsernin kirjanpitoarvo	Emoyhtiön kirjanpitoarvo	Konsernin osuus omasta pääomasta	Viim. laad. tilinp. muk. voitto/tappio
	Kpl	%	valuutta	valuutta	tmk	mk	tmk	tmk
Data-Info Oy, Helsinki	100	100	FIM	1 000	7 112,00	0	1 779,00	69,98
EMCEC Oy, Helsinki	10 000	100	FIM	10 000	10 000,00	10 000 000	10 008,88	0,27
ZAO Fintelecom, Pietari	3 307 825	100	RUR	3 307 825	3 300,01	3 300 008	7 298,55	1 478,38
Geddeholm CallCenter i Eksjö AB, Tukholma	910	91	SEK	91	6 465,89	0	598,02	-1 122,34
Gesam Oy, Helsinki	150	100	FIM	15	0,20	203	7,00	0,00
Oy Infonet Finland Ltd, Helsinki	90	90	FIM	2 250	2 250,00	2 250 000	4 149,11	2 107,62
Innotele Communications Oy, Helsinki	100	100	FIM	7 000	7 000,00	7 000 000	7 421,05	421,05
Interinfo Finland Oy, Helsinki	357	50,5	FIM	1 785	1 785,00	1 785 000	1 565,67	-187,12
Interinfo Eesti OÜ, Tallinna	1	50,5	EEK	10	3,92	0	-148,83	-378,04
SIA Interinfo Latvija, Riika	200	50,5	LVL	2	16,95	0	-3 959,57	-6 676,99
Interinfo UAB, Vilna	10	50,5	LIT	10	12,80	0	-31,12	-75,19
Kiinteistö Oy Saajomaja, Helsinki	180	100	FIM	180	1 670,80	1 670 800	733,00	-54,00
KOY Pietarsaaren Isokatu 8, Pietarsaari	16 136	60,19	FIM	1 614	4 892,85	4 892 848	2 296,85	16,00
Mobitele Oy, Tampere	10 000	100	FIM	1 000	10 781,44	10 781 440	4 889,73	2 687,27
Oy Lippupalvelu-Biljettjänst Ab, Helsinki	2 988	94,85	FIM	120	2 997,20	2 997 200	2 609,68	1 790,51
Oy Telecon Ltd, Helsinki	600	100	FIM	60	566,38	566 380	934,03	-254,74
Oy Yritysverkot Ab, Helsinki	400	100	FIM	2 000	4 185,32	4 185 320	11 118,23	2 273,30
Reveko Telecom AS, Tallinna	63	55	EEK	633	493,99	0	339,00	156,09
Smartring GmbH, Erfurt		100	DEM	300	904,81	904 806	909,76	0,00
Telecom Finland AB, Tukholma	52 000	100	SEK	5 200	1 440,18	0	45 645,73	-64 110,98
Telecom Finland GmbH, Düsseldorf		100	DEM	2 051	12 793,84	12 793 840	9 954,42	-2 703,56
Telecom Finland N.V./ S.A, Bryssel	398 350	100	BEF	39 000	23 669,21	23 419 206	12 252,96	3 206,18
Telecom Finland Kft, Budapest		100	HUF	1 275 000	36 673,98	0	34 077,70	103,49
Telecom Finland Ltd, Hong Kong	2 000 000	100	HKD	2 000	1 187,27	1 175 229	2 404,52	144,72
Telecom Finland Holding B.V., Amsterdam	60	100	NLG	60	978 658,83	978 658 830	979 175,71	46,70
Telecom Finland Telekomunikasyon Hizmetleri Ltd., Istanbul	100	100	TRL	20 000 000	517,77	512 573	465,61	-49,31
Telegate AB, Tukholma	10 000	100	SEK	100	68,63	0		
Teletori Oy, Helsinki	3	100	FIM	15	15,24	15 240	15,00	0,00
TYV Tele Yritysviestintä Oy, Helsinki	30 000	100	FIM	30 000	<u>30 047,28</u>	<u>30 047 282</u>	45 928,78	316,08
Kirjanpitoarvo yhteensä					1 149 511,78	1 096 956 204		
-Eliminoidut konserniyritykset					<u>1 149 511,78</u>			
Eliminoimatta jätetyt konserniyritykset					0,00			

Telecom Finland -konsernin osakkuusyritykset (omistusosuus 20-100% ja äänivalta 20-50%)

				(1 000)				
Osakkuusyrityksen nimi ja kotipaikka	Kpl	%	valuutta	valuutta	tmk	mk	tmk	tmk
Baltic Tele AB, Tukholma	50 000	50	SEK	5 000	73 128,83	0	67 297,00	9 951,35
AS Eesti Telefon, Tallinna		24,5	EEK		0,00	0	97 653,00	81 892,64
AS Esdata, Tallinna	1 650	35	EEK	1 650	700,00	0	792,00	433,36
Estonian Mobile Telephone Company Ltd., Tallinna	15 852	24,5	EEK	15 852	95 964,88	0	60 639,00	106 625,00
Estonian Paging Ltd, Tallinna	460	40	EEK	460	968,02	968 023	178,00	10,00
Hansapost Oy, Helsinki	200	20	FIM	200	200,00	200 000	-145,88	-1729,4
Intellitel Communications Oy, Helsinki	67 200	33,93	FIM	67	67,20	67 200	52,00	-44,00
Johtotieto Oy, Helsinki	170	33,33	FIM	17	17,00	17 000	122,00	97,00
Lattetekom SIA, Riika		13,2	LVL		0,00	0	-56 312,00	109 958,00
Latvian Mobile Telephone Ltd, Riika	2 695	24,5	USD	270	39 720,72	0	40 456,00	37 055,00
Movere Oy, Helsinki	100	20	FIM	100	100,00	100 000		
North-West GSM Ltd, Pietari	729 120	23,52	RUR	7 291 200	27 815,91	0	28 264,00	61 411,00
P Plus Communications Limited, Hong Kong	28 490 000	28,49	HKD	28 490	16 727,77	16 727 768	-44 901,00	-193 070,37
Russian Directories Holding Oy, Helsinki	140	35	FIM	140	140,00	0		
Suomen Keltaiset Sivut Oy, Helsinki	184	30,16	FIM	920	1 540,00	1 540 000	5 163,00	4 629,00
Suomen Numeropalvelu Oy, Helsinki	800	40	FIM	120	406,40	406 400	682,00	352,00
Systems Consultant Partners SCP Oy, Helsinki	128	40	FIM	128	329,18	329 184	372,00	107,97
Tilts Communication A/S, Kööpenhamina	20 634 507	27	DKK	206 345	169 629,01	0	163 572,00	-8 865,99
Transmast Oy, Helsinki	120	40	FIM	1 200	1 200,00	1 200 000	9 354,00	10 218,00
Turkcell Illetisim Hizmetleri A.S., Istanbul	3 400 000	34	TRL, milj.	3 400 000	237 047,57	0	226 958,00	202 868,21
Osuus osakkuusyrityksien hankinnan jälkeisistä voitoista					142 161,00			
Konsernin sisäinen myyntivoitto					<u>-226 002,67</u>			
Kirjanpitoarvo yhteensä					581 860,83	21 555 575		

Telecom Finland -konsernin muut osakkeet ja osuudet

	Osakkeiden lukumäärä	Konsernin omistus- osuus		Nimellisarvo Konserni	Konsernin kirjanpitoarvo	Emoyhtiön kirjanpitoarvo	Konsernin osuus omasta pääomasta	Viim. laad. tilinp. muk. voitto/tappio
	Kpl	%	valuutta	valuutta	tmk	mk	tmk	tmk
Advanced European Technologies Holding N.V.	550 000	11	NLG	5 500	14 964,13	14 964 125		
Libancell, Beirut	1 400 000	14	LEB	7 000	30 384,38	0		
Pannon GSM Telecommunications RT, Budapest	3 017	18,11	HUF	3 017 000	301 719,72	0		
TelAdvent Limited Partnership					18 838,73	18 838 735		
Puhelinosaakkeet					7 069,20	6 747 250		
Huoneisto-osaakkeet					15 310,99	15 310 994		
Satelliittitoiminta					22 947,17	22 947 169		
Muut osakkeet					11 653,62	11 826 877		
Konsernin sisäinen myyntivoitto					<u>-144 465,49</u>			
Kirjanpitoarvo yhteensä					278 422,45	90 635 150		

Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä

Tilikauden 1997 päättyessä Telecom Finland -konsernin jakokelpoinen vapaa oma pääoma on 1 145,4 miljoonaa markkaa ja konsernin emoyhtiön vapaa oma pääoma on 1 310,3 miljoonaa markkaa.

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tilikauden voitto siirretään voittovarojen tilille ja osinkoa jaetaan 850 miljoonaa markkaa.

Helsingissä 13. helmikuuta 1998

Pekka Vennamo Pekka Luukkainen

Erkki Bäckman Eero Pilkama

Aulis Salin Tapio Vaahtokivi

Kari Vilkmán

Tilintarkastuskertomus

Telecom Finland Oy:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Telecom Finland Oy:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilivuodelta 1997. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä ja puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti.

Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot yhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Helsingissä 27. helmikuuta 1998

TILINTARKASTAJIEN OY - ERNST & YOUNG

KHT-yhteisö Jorma Jäske, KHT

Matkaviestintä

TELECOM FINLANDIN
MATKAVIESTINTÄ-
DIVISIOONA TARJOAA
MOBIILEJA

	1997	1996
Liikevaihto, Mmk	3 450,4	2 619,2
Viennin osuus, Mmk	28,5	19,8
Ulkomaisten tytäryhtiöiden osuus	-	-
Henkilöstö 31.12.	977	826

TELEPALVELUJA YKSITYISIASIAKKAILLE JA
YRITYKSILLE. DIVISIOONA HYÖDYNTÄÄ MODERNIA
RADIO- JA TELETEKNIKKAA JA TIETOJÄRJESTELMIÄ
SEKÄ LAAJAA YHTEISTYÖTÄ JAKELUSSA,
TUOTEKEHITYKSESSÄ JA TUOTANNOSSA.
LISÄKSI DIVISIOONA TARJOAA YKSISUUNTAISIA
SANOMANVÄLITYSPALVELUJA (KAUKOHAKU-
PALVELUT) SEKÄ TUOTTEITA JA PALVELUJA
ERITYISIASIAKASKUNNALLE (RADIOPALVELUT).

LIIVEVAIHTO JA LIIKETOIMINTAYMPÄRISTÖN KEHITYS

Matkaviestinnän liikevaihto kasvoi 32 %
3 450 miljoonaan markkaan (2 619 Mmk vuonna
1996). Muutos johtui markkinan erittäin voimakkaas-
ta kasvusta. Matkaviestinnän osuus Telecom
Finlandin liikevaihdosta nousi 45 %:iin (40).
Divisioonan kannattavuus oli erinomainen.^{*)}

Suomen matkapuhelintiheys on maailman korkein.
Toimintakauden aikana liittymätiheys jatkoi
voimakasta kasvuaan ja oli vuoden lopussa 42 %
(29 %). Telecom Finland on Suomen johtava
matkaviestinnän operaattori, jonka markkinaosuus
GSM-palveluissa oli vuoden lopussa 65 % (68) ja
kaikissa matkaviestinpalveluissa NMT mukaan
lukien 74 % (81).

Matkapuhelintiheyden kasvu oli nopeampaa kuin
koskaan aikaisemmin – keskimäärin yhden prosentti-
yksikön kuukaudessa. Edulliset puhelu- ja laite-
hinnat mahdollistivat matkapuhelinten lisääntyvän
käytön arkielämässä. Puhelimien kehittyminen
entistä pienemmiksi, monipuolisemmiksi ja helppo-
käyttöisemmiksi edisti toimintavuonna niiden
yleistymistä. Edellisvuoden tapaan päätelaitteiden
hinnat jatkoivat laskuaan.

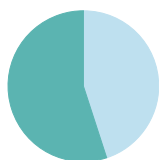
Voimakkaaseen kasvuun vaikutti myös kiristynvä
kilpailu. Telecom Finlandin pääkilpailija
valtakunnallisissa GSM 900 -palveluissa oli Oy
Radiolinja Ab. Kilpailua käytiin erityisesti
jälleenmyyjien jakelupalkkiolla, puheaika-
tarjouksilla sekä matkapuhelinverkkojen laadulla.

^{*)} Sijoitetun pääoman tuotto

yli 20 % erinomainen
15 - 20 % hyvä
10 - 15 % tyydyttävä
alle 10 % epätyydyttävä

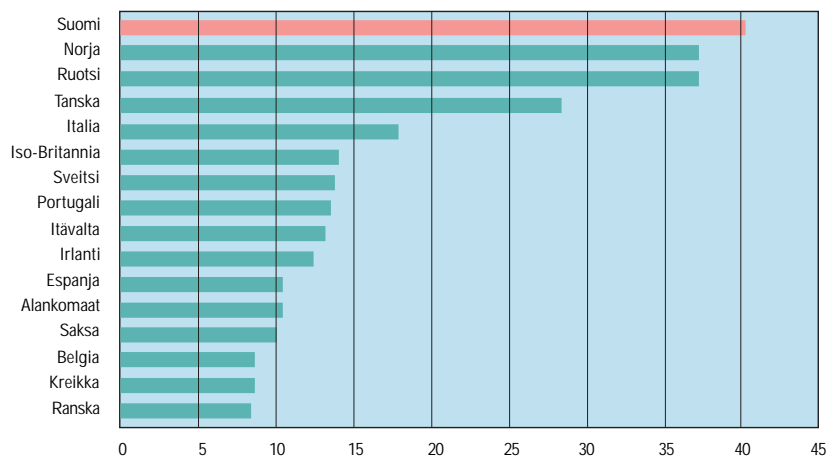
Paikalliset puhelinyhtiöt ottivat käyttöön alueellisia GSM 1800 -verkkoja. Ruotsalainen Telia Finland Oy käynnisti toimintansa Suomessa myös GSM 1800 -palveluiden toimittajana. Alueelliset kilpailevat matkapuhelinverkot eivät vielä vaikuttaneet Telecom Finlandin markkinaosuuteen.

Kesäkuussa 1997 voimaan astunut uusi telemarkkinalaki ei vaikuttanut Telecom Finlandin liiketoimintaan, sillä yhtiön verkko- ja palveluoperaattoritoiminnot eriytettiin jo ennen uuden lain voimaantuloa.

Matkaviestinnän osuus Telecom Finlandin liikevaihdosta 45 %

Matkapuhelinliittymätiheys 100 asukasta kohden eräissä Länsi-Euroopan maissa (1.12.1997)

Lähde: Financial Times, Mobile Communications 11/1997

matkaviestintä

Suomalaisten kansainvälisen kanssakäymisen lisääntyminen on vaikuttanut tarpeeseen laajentaa GSM-yhteisliikennepalveluja. Vuoden lopussa Telecom Finlandilla oli yhteisliikennesopimus 63 maahan 101 operaattorin kanssa. GSM-yhteisliikenne avattiin mm. Kiinaan ja Yhdysvaltoihin. Yhteisliikenne Yhdysvaltoihin avattiin mahdollisimman mahdollisella sikäläisen Omnipoint Communications Inc:n GSM 1900 -verkon käyttö Telen SIM-kortilla vaihtopuhelimen avulla. Ensimmäinen GSM 1800 -yhteisliikennesopimus solmittiin saksalaisen operaattorin E-Plus Mobilfunk GmbH:n kanssa.

ASEMA MARKKINOILLA

Kirstyneestä kilpailusta huolimatta Telecom Finlandin GSM-markkinaosuus laski vain hiukan, 65 %:iin (68). Markkinointiin panostettiin edellisvuosien tapaan kannattavasta kasvusta kiinni pitäen. Tämän mahdollisti pitkäjärteinen markkinointi, jossa hyödynnettiin vahvaa NMT-GSM-tuotebrandiä sekä kehittyntä jakeluyhteistyötä.

NMT-GSM-kauppiat myivät yli 90 % Telecom Finlandin uusista liittymistä. Yhtiön oma myynti kohdistui suurimpiin yritysasiakkaisiin ja heidän järjestelmäratkaisuihinsa.

Kuluttajille suunnatun Telen GSM Privat -palvelun hintaa laskettiin lokakuussa. Keskimääräisen GSM Privat -asiakkaan matkapuhelinlasku aleni noin 6 %. OECD:n loppuvuoden 1997 tilastojen mukaan matkapuhelujen hinnat Suomessa ovat hiukan yli puolet OECD-maiden keskitasosta.

Yksityishenkilöiden osuus matkapuhelinliittymien haltijoista kasvoi nopeimmin. Vuoden kokonaiskasvusta yksityisasiakkaiden osuus oli 90 %. Uusia käyttäjiä olivat etenkin naiset ja nuoret. Vuoden 1997 lopussa Telecom Finlandin matkaviestinliittymien määrä oli 1 586 102 (1 211 006). Näistä yksityishenkilöitä oli 75 % ja yrityksiä 25 %.

GSM-liikenne lisääntyi toimintavuonna nopeammin kuin asiakasmäärä. Matkapuhelimen käyttö monipuolistui. Puhelut matkapuhelimesta toiseen ja matkapuhelinverkon kautta otetut tietokoneyhteydet lisääntyivät, samoin lyhytsanomien käyttö. GSM-käyttäjiä oli vuoden lopussa 1 032 121 (582 610).

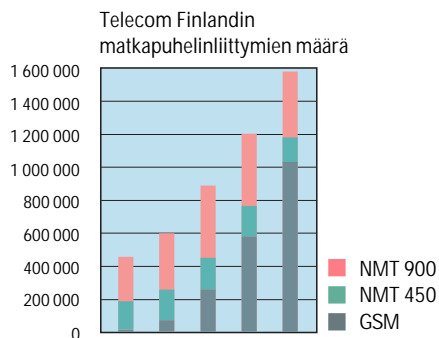
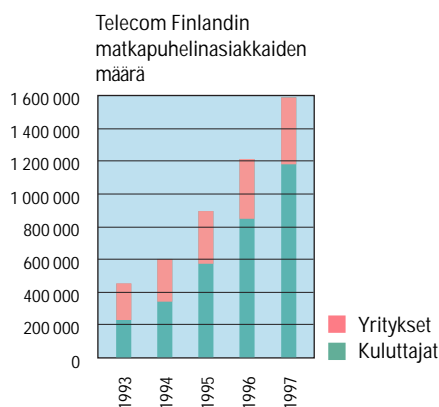
NMT-puhelujen määrä laski, kun osa NMT-käyttäjistä siirtyi GSM:ään. Vuoden lopussa NMT-käyttäjiä oli 553 981 (628 396). NMT:ssä jatkuu sama kehitys lähivuosina.

INVESTOINNIT JA TUOTEKEHITYS

Matkaviestintä-divisioonan kokonaisinvestoinnit olivat 1 047 miljoonaa markkaa, joista 91 % oli investointeja televerkkoon. Kuluvan vuoden investointien arvioidaan laskevan hieman edellisvuodesta.

Telecom Finland otti koekäyttöön GSM 1800 -verkon pääkaupunkiseudulla, Salossa ja Oulussa. Verkon tarkoituksena on lisätä kapasiteettia niillä alueilla, joilla 900 MHz -taajuudet eivät tulevaisuudessa riittäisi tyydyttämään kysyntää. Uusi verkko toteutetaan nykyisen GSM 900 -verkon jatkeena, mikä säästää investointeja ja tarjoaa samalla käyttäjilleen molempien verkkojen ominaisuudet. Kaupalliseen käyttöön uusi verkko otettiin alkuvuodesta 1998.

Tammikuussa Telecom Finland julkisti ensimmäisenä maailmassa yritysten käyttöön tarkoitetun NMT-GSM Vaihdepalvelun, joka tarjoaa asiakkaalle matkapuhelinkäyttöiset vaihdepalvelut ja edulliset sisäiset puhelut. Palvelu perustuu yhtiön itse kehittämään älykkääseen tuotantoalustaan. Samoin ensimmäisenä maailmassa Telecom Finland otti käyttöön varmistuspalvelun, joka automaattisesti varmuuskopioi älypuhelinin tallennetut tiedot palvelimelle. Syksyllä Telecom Finland tarjosi ensimmäisenä Suomessa palvelun, jossa

matkapuhelimen tekstiviestipalvelulla voi hakea tietoa internetistä.

Tietojen haku internetistä, levyjen soittaminen jukeboxista sekä Coca-Colan tilaaminen automaattista matkapuhelimella ovat esimerkkejä Telecom Finlandin edelläkävijyydestä kehitettäessä matkapuhelimelle uusia käyttömahdollisuuksia.

Telecom Finland panostaa GSM:ssä seuraavan sukupolven matkapuhelinjärjestelmän kehittämiseen. Marraskuussa julkistettiin yhteistyö japanilaisen NTT DoCoMon kanssa. Telecom Finland ja NTT DoCoMo pyrkivät kehittämään kolmannen sukupolven matkapuhelinjärjestelmän maailmanlaajuisen standardin siten, että verkon toiminnot ja palvelut perustuvat GSM-tekniikkaan ja radiotie laajakaistaiseen CDMA-tekniikkaan (Code Division Multiple Access). Tämä ns. maailmanpuhelinjärjestelmä mahdollistaa samanaikaisen liikkuvan kuvan, grafiikan ja äänen välittämisen. Uuden järjestelmän arvioidaan olevan markkinoilla ensi vuosituhannen alussa. Telecom Finland hyödyntää yhteistyötä erityisesti uusien palvelujen kehittämisessä.

Toimintavuonna käynnistyi toinenkin merkittävä tulevaisuuteen tähtäävä yhteistyöhanke, Mobile City Oulu -projekti. Projektiin osallistuvat Telecom Finlandin lisäksi Oulun kaupunki, Oulun yliopisto, Valtion teknillinen tutkimuskeskus, matkapuhelinvalmistajia, tietotekniikkayrityksiä, ohjelmistotaloja, kaupan alan yritys sekä pankki. Projektissa kehitetään uusia matkapuhelinpalveluita ja kolmannen sukupolven laajakaistaista matkaviestinnän teknologiaa.

Loppuvuonna tehdyn tutkimuksen mukaan Telecom Finlandin matkapuhelinpalvelujen palvelutaso oli hyvä ja asiakastyytyväisyys erittäin korkea. Tähän päästiin panostamalla jatkuvasti matkapuhelinverkkojen ja palveluiden hallintaan,

matkaviestintä

seurannan kehittämiseen sekä asiakaspalveluun. Hyvän asiakashallinnan tuloksena luottotappiot jäivät alhaisiksi.

KAUKOHAKUPALVELUT JA RADIOPALVELUT

Matkapuhelujen lisäksi Matkaviestintä -divisioona tarjoaa yksisuuntaisia sanomavälityspalveluja (Kaukohakupalvelut) sekä tuotteita ja palveluja erityisasiakaskunnalle (Radiopalvelut).

Kaukohakupalvelujen asiakkaita oli vuoden lopussa 44 000 (43 500). Kaukohaku on muuttamassa henkilöhakulaitteesta välineeksi, jolla vastaanotetaan henkilö- ja ryhmäkohtaisia viestejä. Tämä näkyi muun muassa kasvaneessa kiinnostuksessa lähettää sähköpostiviestit edelleen kaukohakulaitteeseen. Myös internet-tietojen lähettäminen kaukohakulaitteeseen lisääntyi.

Radiopalveluissa markkinoiden vilkastuminen näkyi etenkin satelliittiliiketoiminnassa. Toimintavuonna julkistettiin aikaisempaa Inmarsat-A-satelliittipalvelua huomattavasti edullisempi Inmarsat Mini-M-palvelu, joka tarjoaa yhteydet alueilla, joissa kiinteitä tai matkapuhelinyhteyksiä ei ole tai ne ovat huonot. Toinen uusi tuote oli langaton hälytysjärjestelmä TeleAlert, jolla yksityisasiakkaat voivat valvoa omaisuuttaan, kuten venettä, kesämökkiä tai autoa puhelimensa välityksellä.

Sisäasiainministeriön kanssa päästiin sopimukseen uuden viranomaisverkon (VIRVE) operoinnista. VIRVE tulee koostumaan viidestä alueellisesta verkosta, jotka rakennetaan asteittain vuoteen 2003 mennessä. Valmistuttuaan VIRVE käsittää lähes tuhat tukiasemapaikkaa. Täytäntötypisten verkkojen operointi ja siihen liittyvät muut palvelut ovat tulevaisuudessa tärkeä osa Radiopalveluliiketoimintaa.

Radiopalvelujen satelliittiliiketoiminnan arvioidaan kasvavan. Tähän alueeseen kuuluvat muun muassa tavara- ja henkilökuljetuksiin sekä sähkön mittaamiseen liittyvät ratkaisut kuten myös omaisuuden valvontaan liittyvät palvelut.

TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Matkapuhelinpalveluiden kysynnän kasvun Suomessa arvioidaan jatkuvan voimakkaana. Peruspalvelujen kysynnän kasvu tahtuu, mutta liiketoiminnan kasvu jatkuu uusien käyttömuotojen ja palveluiden kautta. Matkapuhelimesta kehittyy Telecom Finlandin vision mukaan erilaisten palvelujen käyttely- ja ohjausväline. Tulevaisuudessa digitaalinen tieto, jota voi hyödyntää minkä tahansa verkon kautta, lisääntyy. Yhdellä henkilöllä voi olla käyttötarpeen mukaan useita matkaviestimiä. Näiden lisäksi markkinoille tulee muun muassa robotti- ja kaukovalvontasovelluksia. Matkaviestinliittymien yhteismäärän arvioidaan ylittävän Suomen väkiluvun ensi vuosikymmenellä.

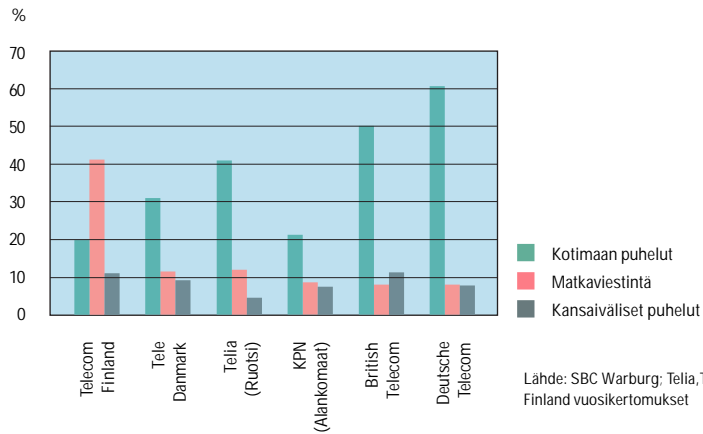
Kilpailu kiristyy entisestään; markkinoille tulee uusia yrittäjiä sekä palvelukonsepteja. Tämä näkyy mitä todennäköisimmin alenevina peruspalvelujen hintoina. Telecom Finland panostaa voimakkaasti johtavan markkinaosuuden säilyttämiseen. Tuote- ja asiakaskannattavuuden analysointia syvennetään tavoitteena vahvistaa kilpailukykyä myös tulevaisuudessa. Investoinneissa noudatetaan tarkkaa harkintaa ja valintaa.

Yksityisten NMT-GSM -asiakkaiden ikä- ja sukupuolijakauma

Matkapuhelimen yksityiskäyttö lisääntyy. Uusia käyttäjiä ovat etenkin naiset ja nuoret.

Eräiden kansainvälisten operaattoreiden liikevaihtorakenne 1997

Lähde: SBC Warburg; Telia, Telecom Finland vuosikertomukset

Telecom Finlandin liikevaihtorakenne on ainutlaatuinen. Matkaviestintä on yhtiön kasvualueita.

Kiinteä verkko

TELECOM FINLANDIN

KIINTEÄN VERKON

LIIKETOIMINTAAN

KUULUVAT PAIKALLIS-,

KAUKO- JA

ULKOMAANPUHELUT, DATAPALVELUT, MEDIA-

VIESTINTÄ SEKÄ VERKKO-, TUOTANTO-

JA RAKENTAMISPALVELUT. KIINTEÄN VERKON

LIIKETOIMINTAAN LUETAAN MYÖS

ERITYISLIIKETOIMINTA, JOKA KEHITTÄÄ,

TUOTTAJIA JA MARKKINOI TELECOM FINLANDIN

PÄÄLIIKETOIMINTOJEN PALVELUVALIKOIMAA

TÄYDENTÄVIÄ TELEPALVELU- JA

INFORMAATIOTUOTTEITA.

	1997	1996
Liikevaihto, Mmk	4 271,8	3 797,5
Viennin osuus, Mmk	184,7	87,7
Ulkomaisten tytäryhtiöiden osuus	154,6	58,9
Henkilöstö 31.12.	7 259	6 909

Kiinteän verkon liiketoimintojen liikevaihto kasvoi kertomusvuonna 12 % edellisvuodesta 4 272 miljoonaan markkaan (3 798 Mmk vuonna 1996). Nopeimmin kasvoivat datasiirto ja mediaviestintä (+25 %) sekä erityisliiketoiminta (+22 %).

Kiinteän verkon liiketoimintojen osuus Telecom Finlandin liikevaihdosta oli 55 % (59). Liiketoiminnan kannattavuus parani edellisvuodesta ja oli tyydyttävä.^{*)} Investoinnit olivat 1 369 miljoonaa markkaa (1 447), missä on laskua edellisvuoteen verrattuna 5 %. Edellisvuoden lukuun sisältyy puhelinverkon laajan digitalisointiohjelman loppuunsaattaminen. Investointien kokonaissummasta kohdistui verkkoon 57 %.

Investointitoiminnassa panostettiin erityisesti entistä tehokkaampien ratkaisujen löytämiseen, jotta investointitasoa suhteessa liikevaihtoon voidaan laskea. Joulukuussa tehty kytkentäisen verkon modernisointipäätös yhtenäisellä teknologialla tarjoaa mahdollisuuden maanlaajuisen laajakaistapalveluiden toteuttamiseen sekä paremmat edellytykset etenemiseen uusilla markkina-alueilla.

Kannattavuuden parantamiseksi panostetaan uusien lisäarvopalvelujen kehittämiseen, kaupallistamiseen ja laadun parantamiseen. Kustannuksia pyritään edelleen karsimaan. Paikallis-puheluliittymien kiinteitä maksuja korotettiin maaliskuusta 1998 alkaen.

Kiinteän verkon palvelujen kysynnän arvioidaan kehittyvän myönteisesti kuluvana vuonna. Kasvava alue puheliiketoiminnassa on kiinteän verkon ja matkaviestimien välinen liikenne. Myös data- ja mediaviestinnän arvioidaan jatkavan ripeää kasvuaan.

^{*)} Sijoitetun pääoman tuotto

yli 20 % erinomainen
15 - 20 % hyvä
10 - 15 % tyydyttävä
alle 10 % epätyydyttävä

PUHELUPALVELUT

Puhelupalveluiden liikevaihto kasvoi hieman edellisvuodesta ja oli 1 965 miljoonaa markkaa (1 894). Palveluihin kuuluvat paikallis-, kauko- ja ulkomaanpuhelut. Peruspalvelun eli puhelun lisäksi asiakas saa käyttöönsä erilaisia lisäpalveluja, kuten laskuerittelyt, puhelujen siirto, vastaajapalvelut ja puhelujen estopalvelut.

Suomessa puhelupalvelujen hintataso on kilpailluilla markkinoilla muodostunut kansainvälisesti alhaiseksi. Markkinoille tulee jatkossa yhä useampia kapeita palvelusegmenttejä tavoittelevia yrityksiä, joiden vaikutus näkyy lyhyellä aikavälillä ennen kaikkea hintakilpailun kiristymisenä edelleen. Hintakilpailun jälkeen kilpailun painopiste siirtynee tulevaisuudessa yhä suuremmassa määrin tuoteominaisuuksiin sekä asiakaspalveluun ja -ratkaisuihin.

PAIKALLISPUHELUT

Paikallispuhelut ovat kotimaan puhelumarkkinoiden merkittävin osa. Paikallispuhelumarkkinoiden koko on vuodessa noin 3,2 miljardia markkaa, josta Telecom Finlandin markkinaosuus pysyi 30 %:ssa. Yhtiön liittymien määrä oli vuoden lopussa 789 300. Ne sijaitsevat lähinnä Telecom Finlandin omistamien paikallisverkkojen alueella Itä- ja Pohjois-Suomessa.

Paikallisoperaattoritoimintaa Suomessa harjoittavat Telecom Finlandin ohella 46 alueellista puhelinyhtiötä. Nämä toimivat pääasiassa suurimmissa kaupungeissa ja taajamissa, joissa ne myös omistavat paikallisverkon. Vaikka teletoimintalaki antaa mahdollisuuden puhelinyhtiöiden väliseen kilpailuun, paikallisverkon omistajan asema markkinoilla on edelleen erittäin vahva. Kilpailua on vain rajoitetusti ja se keskittyy lähinnä suuriin yritysasiakkaisiin. Kuluttajat eivät vielä voi valita palveluntarjoajaa joitakin rajoitettuja alueita lukuunottamatta.

Telecom Finland on haastajan asemassa suurten kaupunkien paikallispuhelumarkkinoilla, joilla sen asiakasmäärien arvioidaan jatkossa kasvavan.

Telecom Finlandin omistamien paikallisverkkojen alueilla asiakasmäärän odotetaan jonkin verran vähenevän avautuvan kilpailun, muuttoliikkeen ja matkapuhelintiheyden kasvun myötä.

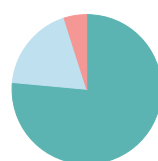
KAUKOPUHELUT

Kaukopuheluissa on jatkunut kireä kilpailu jo vuodesta 1994 lähtien. Kaukopuhelujen kilpailutilanne on vakiintunut ja suurimpien operaattoreiden markkinaosuudet ovat olleet vakaat. Kaukopuhelumarkkinat olivat vuonna 1997 noin 400 miljoonaa markkaa, josta Telecom Finlandin osuus pysyi 41 %:ssa. Puhelujen hinnat on kilpailtu kansainvälisesti alhaiselle tasolle, ja ne ovat pysyneet viime vuosina lähes ennallaan.

ULKOMAANPUHELUT

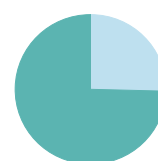
Ulkomaanpuhelut avautuivat kilpailulle niin ikään vuonna 1994. Markkinoiden koko oli kertomusvuonna noin 1,1 miljardia markkaa, josta Telecom Finlandin osuus oli 63 % (66). Hintatason odotetaan laskevan lähivuosina kiristyvän kilpailun seurauksena. Markkinoiden arvon arvioidaan supistuvan hieman, vaikka liikennemäärät jatkavat kasvuaan.

Telecom Finlandin kiinteän verkon liikennemäärät 1997

■ Paikallispuhelut ja verkkokorvaukset, 3 398 milj. min.
■ Kaukopuhelut, 828 milj. min.
■ Ulkomaanpuhelut, 218 milj. min.

Puhelupalveluiden osuus Telecom Finlandin liikevaihdosta 25 %

kiinteä verkko

DATA PALVELUT JA MEDI AVIESTINTÄ

Telecom Finlandin datapalvelut ja mediaviestintä toimivat puhelinverkkojen lisäarvopalveluiden kehittäjinä, räätälöijinä ja kokonaisvaltaisina toimittajina. Palveluja ovat yritysten datasiirtoratkaisut, yksityishenkilöiden ja yritysten internet-palvelut sekä asiakkaiden liiketoimintaan syvälle integroitavat puhe- ja datasiirron ratkaisut (palvelumedia). Esimerkkejä palvelumediatuotteista ovat muun muassa matkapuhelimella maksamiseen liittyvät palvelut sekä puhelisisäarvopalvelut, kuten maksuttomat ja paikallispuhelumaksuiset palvelut yritysten markkinointi- ja muihin tarpeisiin.

Data- ja mediaviestinnän liikevaihto kasvoi kertomusvuonna 906 miljoonaa markkaan (726). Nopea kasvu johtui pääosin talouselämän vahvasta kasvusta sekä teknologioiden nopeasta kehityksestä. Merkittävimmät yksittäiset toimitukset olivat Kansaneläkelaitoksen uuden ATM-pohjaisen verkon toteuttaminen koko laajuudessaan ja Veikkaus Oy:n yli 3 000 toimipisteen suuruisen Online-verkon modernisointi.

Tuotekehityksen painopiste siirtyi suurikapasiteettisista laajojen alueiden verkoista lähiverkkoihin. Telecom Finland tuotteisti asiakkaiden lähiverkkoihin tukeutuvien järjestelmien hallinnan. Palvelukokonaisuuksien modulaarisuutta ja avoimuutta lisättiin johdonmukaisesti. Tällä pyritään parantamaan Telecom Finlandin kansainvälistä palvelujen tarjontaa. Modulaarisuus on mahdollistanut asiakaslähtöisen lähestymistavan palvelujen kehittämiseen.

INTERNET JA INTRANET

Suurin muutos tiedonsiirron kentässä on internetin ja sen taustalla olevan uuden teknologian ja ajattelun yleistyminen. Internet ei enää rajoitu verkkosurffaukseen, vaan vaikuttaa erilaisina

teknologiasovelluksina kaikkeen informaation käsittelyyn; internet muuttaa verkkojen rakenteita, käyttäjien mahdollisuuksia ja yritysten toimintatapoja.

Internetin avoin rakenne madaltaa uusien yrittäjien alalletulon kynnystä. Tämä kiihdyttää kilpailua ja vaikuttaa sitä kautta hinnoitteluun. Perusteiltaan internet-liiketoiminta ei poikkea perinteisestä teletoiminnasta: myös siltä vaaditaan toimivaa asiakaspalvelua, palvelun luotettavuutta, hyviä palveluominaisuuksia ja operaattorin tunnettuutta. Nämä ovat Suomessa Telecom Finlandin vahvoja alueita, jotka tuovat aitoa kilpailuetua.

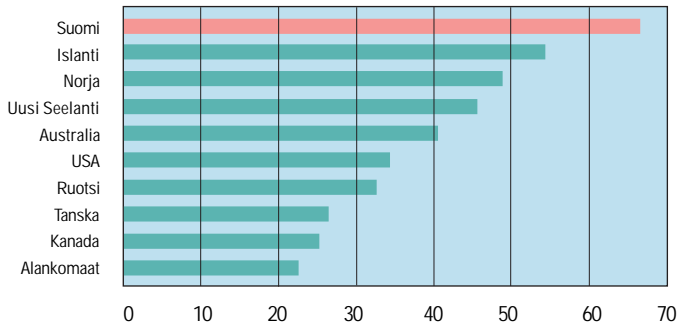
Taloustutkimus Oy:n loka-marraskuussa tekemän selvityksen mukaan lähes 30 % 15-74-vuotiaista suomalaisista katsoi kuuluvansa internet-käyttäjiiin. Koko maailmassa internetin arvioidaan vuonna 1997 saaneen 40-50 miljoonaa uutta käyttäjää. Internetistä on tulossa massamedia, jolloin sitä joudutaan kehittämään aivan uudesta lähtökohdasta. Tarjontaa on jalostettava eri kohderyhmille sopiviksi palvelupaketeiksi. Palvelujen paketointi on tapa, jolla Telecom Finland voi tarjota lisäarvoa teknisen infrastruktuurin päälle.

Vuonna 1998 markkinoille tulee laitteita, joilla television kautta voidaan olla yhteydessä internetiin. Tämän arvioidaan lisäävän edelleen internetin käyttöä ja liittymämäärää.

Laadukkaan internet-palvelun takaamiseksi nopeasti kasvavalle käyttäjäkunnalle Telecom Finland investoi voimakkaasti tuotantolaitteisiin ja siirsi liikennettä omaan suurikapasiteettiseen ATM-runkoverkkoonsa. Kansainvälistä liikennettä palvelevan Atlantin ylittävän runkoyhteyden kapasiteettia päätettiin kasvattaa 45 megabittiin sekunnissa. Vuoden 1997 aikana internet-palvelut (sähköposti, www ja käyttäjien hallinta) siirrettiin uuteen tuotantojärjestelmään, jonka suorituskyky riittää yli 500 000 asiakkaan palvelemiseen.

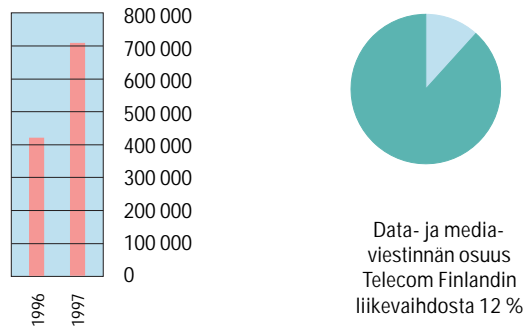
Telecom Finlandin tarjoaman internet-liittymän iNET PRO:n käyttäjämäärä kasvoi kertomusvuonna

Internetiin liitettyjä tietokoneita 1 000 asukasta kohden
OECD:n 10 kärkimaata joulukuussa 1997

Lähde: Network Wizards 7/1997

Viikottain internetiä käyttäneiden
15-74-vuotiaiden suomalaisten määrä

Lähde: Taloustutkimus Oy 12/1997

140 %. Marraskuussa toteutettu iNET PRO -palvelun hinnoittelun muutos minuuttiveloituksesta kiinteäksi 99 markan kuukausimaksuksi nosti päivämyynnin parhaimmillaan viisinkertaiseksi. Yhtiön markkinaosuus internet-palveluista Suomessa on noin 40 %.

Telecom Finland tuotteisti internet-teknologiaan perustuvat yritysten intranet-ratkaisut. Sen avulla voidaan tarjota sekä avoimen internetin, suljettujen tietoverkkojen että uusien sovellusteknologioiden parhaat ominaisuudet. Telecom Finlandin intranet-ratkaisut kuuluvat tuotekehitysohjelmaan, joka on

aikaisemmin tuottanut korkealaatuiset, hyvin hallinnoidut datasiirtoverkot sekä moderneihin teknologioihin kuten ATM:ään perustuvat kytkentäiset runkoverkot. Näiden verkkojen päälle on kehitetty lähiverkkojen yhteenliittämiseen ja hallintaan tarkoitettut palvelut sekä internet-ympäristöön soveltuvat multimediapalvelut.

PALVELUMEDIA

Telecom Finland kehittää ja markkinoi asiakaskunnan lisääntyviä etätyötarpeita varten palveluja, jotka mahdollistavat televerkon kautta tapahtuvan työskentelyn ja yhteydet toimeksiantavan yrityksen tietojärjestelmiin. Asiakaspalveluratkaisujen käyttö kasvoi kertomusvuonna neljänneksen. Erityisesti kasvoivat 0800/0203-numeroiden käyttö sekä niihin liittyvät palvelut kuten vastauspalvelut. Myös Call Center -kokonaistoimitusten kysyntä lisääntyi voimakkaasti.

Tuotteiden kehittämisessä keskityttiin sähköisen kaupankäynnin ratkaisuihin sekä fax- ja edi-tyyppisiin yritysten viestintäratkaisuihin. Faxlähetyksen massajakelupalvelu, MultiFax, aloitettiin Ruotsissa.

Maksullisten viihdepalvelujen kysyntä pysähtyi, ja kilpailu alalla kiristyi. Maksullisten puhelinpalvelujen markkinointiin liittyvät lieveilmiöt saivat eduskunnan hyväksymään ponnien alan epäkohtien poistamiseksi. Alan palveluntuottajia edustava järjestö Teleforum on teleoperaattorien tukemana aktiivisesti luomassa alalle itsesäätelymekanismia.

Telecom Finlandin johtava markkina-asema säilyi palvelumediatuotteissa kiristyneestä kilpailusta huolimatta. Ulkomaisten kilpailijoiden aggressiivinen hinnoittelustrategia vaikutti hintatasoon. Näiden kilpailijoiden markkinaosuudet säilyivät kuitenkin alhaisina. Kysynnän kasvu ja useat uudet palvelut korvasivat hintojen laskun aiheuttamat menetykset. Telecom Finland panostaa uusien, enemmän lisäarvoa sisältävien ratkaisujen kehittämiseen.

kiinteä verkko

TUOTANTO- JA VERKOSTOLIIKETOIMINTA

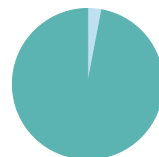
Tuotanto- ja verkostoliiketoiminta tuottaa verkko-, tuotanto- ja rakentamispalveluja sekä Telecom Finlandin omille että ulkoisille palveluoperaattoreille. Verkkopalveluihin kuuluvat hallitut siirtopalvelut, kytkentäinen lankaliikenne, laskutus- ja tilastointitiedon tuottaminen sekä keskitettyjen palvelualustojen palvelut. Tuotantopalveluja ovat operointi, tuotteiden toimittaminen, viankorjaus ja asennukset. Puhelinverkon rakentamispalveluja tarjotaan sekä kiinteän verkon että radioverkon tarpeisiin.

Divisioonan ulkoinen liikevaihto oli kertomusvuonna 221 miljoonaa markkaa (210). Kiinteän verkon käyttöminuutit kasvoivat 10 %. Voimakkaimmin kasvoivat matkaviestinnän puhelu-minuutit (+22 %) ja internet-liikenne (+93 %).

Telecom Finlandin asema Suomen runkoverkko-liikenteessä vahvistui ja sen markkinaosuus nousi 67 %:iin (54). Merkittävimmin markkinaosuutta on kasvattanut matkaviestinnän voimakas kasvu Telecom Finlandin verkossa.

Toiminnan painopistettä siirrettiin uusille kasvaville markkina-alueille Suomessa. Näitä alueita ovat pääasiassa Etelä-Suomen suuret kasvukeskukset. Näillä alueilla Telecom Finlandin markkinaosuus on ollut lievästi kasvava. Telecom Finlandin paikallispuhelinalueiden keskimääräinen liittymätiheys on 3,3 liittymää ja pääkilpailija Finnet-yhtiöiden 26,5 liittymää neliökilometriä kohden.

Tuotantotoiminnassa panostettiin erityisesti asiakastoimitusten ja viankorjauksen toimitusvarmuuteen. Toimitusvarmuus kasvoi 93 %:iin (70) vuoden 1997 aikana tehdyn prosessien kehitystyön seurauksena. Vuoden aikana panostettiin merkittävästi myös etäoperointiin. Sen avulla voidaan sekä parantaa laatutasoa että pienentää kustannuksia.

Tuotanto- ja verkostoliiketoiminnan osuus Telecom Finlandin liikevaihdosta 3 %.

Toimialan kehittymisen myötä on syntymässä uusia palveluoperaattoreita, joilla ei ole omaa verkkoa. Telecom Finland pyrkii saamaan merkittävän markkinaosuuden näiden operaattoreiden verkkopalvelun tuottajana varmistaakseen mahdollisimman suuret liikennenvolyymit omaan verkkonsa.

Ulkoinen markkina on vasta muotoutumassa. Keskeiset ostokriteerit ovat tällä hetkellä tuotteiden saatavuus ja hinta. Toimitusnopeuden, laadun, hallittavuuden ja liitännärajojen merkitys ostokriteereinä lisääntyvät jatkossa toimialan kehittymisen myötä. Kustannustehokkuuden ja joustavuuden parantamiseksi toiminnan rakennetta muutetaan jatkossa enemmän alihankintaan pohjautuvaksi. Samalla pyritään löytämään allianssimahdollisuuksia sekä toimialalta ja että sen ulkopuolelta, mikäli näin saavutetaan synergisiä etuja.

ERITYISLIIKETOIMINTA

Erityisliiketoiminta kehittää, tuottaa ja markkinoi Telecom Finlandin pääliiketoimintojen palveluvalikoimaa täydentäviä telepalvelu- ja informaatio-tuotteita. Divisioona koostuu joukosta erillisiä liiketoimintayksiköitä, joita ovat Hakemistopalvelut, Tieto- ja välityspalvelut, Turvaverkot, Yleisöpuhelimet, TeleUra, Corporate Ventures sekä Kaapeli-TV.

Erityisliiketoiminnan liikevaihto kasvoi kertomusvuonna 1 181 miljoonaa markkaa (967). Yleisen talouskasvun myötä palvelujen kysyntä on ollut kasvussa. Vain yleisöpuhelin toiminnan suoritelmäärät ovat laskeneet.

Hakemistopalvelut jalostaa Telecom Finlandin asiakastietoja kaupallisesti hyödynnettävään muotoon ja myy näin syntyvistä hakemistoista mediatilaa. Yksikkö on toiminta-alueellaan Suomen toiseksi suurin, ja sen markkinaosuus on yli 30 %. Kokonaismarkkinoiden arvioidaan kaksinkertaistuvan noin viiden vuoden aikana. Teleoperaattorien asiakastietokantojen hyödyntämisen arvioidaan avautuvan kilpailulle vuoden 1998 aikana.

Tieto- ja välityspalvelut -yksikkö on Suomen johtava henkilöavusteisten puhelinpalvelujen tarjoaja, jonka markkinaosuus on lähes 50 %. Yksikön nopeimmin kasvava palvelu on neljän viime vuoden aikana ollut numeropalvelu, joka on kasvanut yli 10 %:n vuosivauhtia. Etenkin matkapuhelinasiakkaat lisäsivät puhelujen edelleen yhdistämisen käyttöä. Numeropalvelun tarpeen arvioidaan kasvavan edelleen lähivuosina. Yrityisasiakkaille yksikkö tarjoaa vaihteenhoito- ja sihteeripalveluja. Tämän tyyppisten tukipalveluiden ulkoistamisen arvioidaan jatkossa lisääntyvän.

Telecom Finland tarjoaa yrityksille myös turvaverkkoratkaisuja tiiviissä yhteistyössä turvapalvelujen toimittajien kanssa. Tekninen kehitys yritysturvallisuuden verkkoratkaisuissa on nopeaa.

Yrityksen toimipisteiden lähiverkkoja yhdistämällä syntyy konserniverkko, jota voidaan käyttää myös keskitettyyn valvontaan.

Vuosi 1997 merkitsi Telecom Finlandin yleisöpuhelin toiminnalle suoritelmäärän laskua matkapuhelinten määrän voimakkaan lisääntymisen seurauksena. Toiminnan järjeistämistä vaihtoehtoja on tutkittu ja toimenpiteet jo osittain aloitettu. Yleisöpuhelin toiminnan kokonaismäärää ei enää kasvatettu, sen sijaan noin 500 puhelimen sijoituspaikkaa parannettiin. Myös puhelinten valvomajärjestelmää kehitettiin kustannusten pienentämiseksi. Puhelunkorttien jakeluteitä vahvistettiin uusilla sopimuksilla.

TeleUra-yksikkö tarjoaa kiinteistöjen televerkkojen asennusurakointia koko valtakunnan alueella. Asiakkaina ovat valtakunnalliset yritykset sekä ketjut, paikalliset suuriasiakkaat sekä julkishallinto. TeleUran liiketoiminta kasvoi 64 % ja oli 96 miljoonaa markkaa. Kasvun arvioidaan jatkuvan kuluvana vuonna.

Corporate Ventures -yksikön toiminta käynnistyi vuoden 1997 alussa. Toiminnan tavoitteena on Telecom Finlandin arvon kasvattaminen käynnistämällä ja kehittämällä uusia liiketoiminta-alueita. Markkinoiden vapautuminen lisää kilpailua kotimaassa ja avaa uusia mahdollisuuksia kansainvälisillä markkinoilla. Kertomusvuonna yksikkö käynnisti muun muassa sähköiseen kaupankäyntiin liittyviä hankkeita.

Kaapeli-TV-yksikkö välittää tv- ja radiokanavia noin 132 000 kotitalouteen Suomessa oman laajakaistaisen kaapelitelevisioverkon kautta. Yhtiön markkinaosuus Suomessa on noin 16 % ja markkinan vuotuinen kasvu 2-3 %.

Kiinteä verkko

Telecom Finland tarjosi ensimmäisenä Euroopassa kotikäyttäjille palvelun, jossa asiakas saa kaksi-suuntaisen yhteyden internetiin jopa 4 megabitin sekuntivauhdilla. Yhteyteen tarvitaan kaapeli-verkkoon liitetty mikrotietokone. Tämä QuickNet-palvelu vapauttaa kotipuhelimen muuhun käyttöön, tarjoaa asiakkailleen valmiiksi paketoitua sisältöä ilman häiritsevää odottamista sekä täyden yhteyden maailmanlaajuiseen internetiin. Kaapeli-TV-yksikkö aloitti kertomusvuoden aikana QuickNet-palvelun viennin ja solmi elokuussa ensimmäisen sopimuksen Hollannissa paikallisen kaapelitelevisio-operaattorin kanssa.

Yksikkö aloitti myös digitaalisen kaapelitelevisioverkon kokeilun, jossa välitetään Helsingin ja Tampereen välillä laajakaistaista tietoliikennettä. Tämä mahdollistaa tilauselokuvien tyypiset vuorovaikutteiset palvelut.

LAITE- JA JÄRJESTELMÄMYynti

Telecom Finlandin tytäryhtiö TYV Tele Yritysviestintä Oy vastaa vaihde- ja puhelinjärjestelmä-, maksupäätte- ja telepäätelaiteliiketoiminnoista sekä järjestelmiin ja laitteisiin liittyvästä ylläpitoliiketoiminnasta. TYV on puhelinvaihde- ja järjestelmämarkkinoilla johtava yritys Suomessa. Yhtiöllä on uusasennuksista noin 50 %:n markkinaosuus. Uusmarkkinoiden vuotuinen koko Suomessa on 120 000 - 140 000 alaliittymää. TYV on kasvattanut markkinaosuuttaan erityisesti pienissä alle 50 alaliittymän vaihteissa.

TeleRing on TYV:n omistama markkinointi- ja tuotekonsepti, jonka alla toimii 20 omaa ja 41 franchising-periaatteella toimivaa myymälää. Lisäksi TeleRing-tuotteita myydään 37 liikkeessä, jotka eivät toimi TeleRing-nimen alla. Myymäläketjun myynti kasvoi yli 20 % ja oli lähes 300 miljoonaa markkaa.

Erityisliiketoiminnan osuus Telecom Finlandin liikevaihdosta 15 %

Joulukuussa TYV osti Datainfo Oy:n koko osakekannan. Datainfo on datapalvelujen laite- ja järjestelmä- sekä palvelumyyntiin erikoistunut ketju, joka käsittää 43 itsenäistä franchising-yrittäjää. Koko ketjun liikevaihto oli vuonna 1997 noin 700 miljoonaa markkaa.

Kertomusvuonna TYV:n kansainvälinen toiminta lisääntyi merkittävästi. Yhtiö perusti tytäryrityksen Eestiin ja avasi Tallinnaan ensimmäisen TeleRing-myymälän. Suurin yksittäinen hanke, Eestin Rautateiden vaihdeverkko, luovutettiin käyttöön. Venäjällä, lähinnä Pietarin alueella, saavutettiin puhelinvaihdemyynnissä huomattavia kauppvoja.

TYV:n suurasiakkaat jatkavat konserniverkko-tyyppisten järjestelmien rakentamista. Asiakaspalvelun ja järjestelmäintegroinnin merkitys korostuu yhä laajempien Call Center -ratkaisujen toteuttamisessa. Julkishallinnossa kehitys on lähivuosina samansuuntainen.

TELEMARKKINOIDEN RAKENNE

Telemarkkinat muuttuvat yhä monimuotoisemmiksi: toimialarajat hämärtyvät, liiketoiminta kansainvälistyy, telepalveluiden jälleenmyynti vapautuu, palveluoperaattorit luovat uusia palvelukokonaisuuksia ja asiakkaat organisoivat hankintojaan uusilla tavoilla.

Suurasiakkaat tarkastelevat entistä useammin tietoliikennettä ja -tekniikkaa yhtenä kokonaisuutena, jonka hoitamisen ne haluavat antaa luotettavalle yhteistyökumppanille tavoitteenaan luoda lisäarvoa omalle liiketoiminnalleen. Uusilla markkinoilla menestyminen edellyttää näin sekä tietoliikenteen että -tekniikan hallitsemista ja niiden sulauttamista toimivaksi kokonaisuudeksi.

Jatkossa markkinoille tulee entistä kattavampia palvelu- ja tuotepaketteja. Samaan ratkaisuun voi sisältyä sekä lanka- että matkaverkkojen palveluja, internet- ja palvelumediapalveluja, telelaitteita, huolto- ja ylläpitosopimuksia sekä rahoitusratkaisuja.

Telecom Finlandin markkinaosuus suuriasiakas-sektorista oli kertomusvuonna 55 %. Suurimpien yritysasiakkaiden markkinoilla toimivat myös Finnet-yhtiöihin kuuluva FINNETCom Oy sekä Telia Finland Oy. Kansainvälisistä suurista operaattoreista erityisesti Global One laajensi kertomusvuonna toimintaansa Suomessa. Suurten operaattoreiden etuna on niiden mahdollisuus tarjota kansainvälistyneimmille suomalaisille konserneille myös niiden ulkomaiset toimipaikat kattavia palvelusopimuksia. Näiden operaattoreiden eteneminen Suomen suurasiakaskentässä on kuitenkin toistaiseksi ollut melko vähäistä.

Markkinoilla toimii myös joukko itsenäisiä konsultteja, jotka tarjoavat suurasiakkaille

Kiinteän verkon liikevaihdon jakauma

Mmk	1997	1996
Puhelupalvelut	1 964,8	1 894,0
Datapalvelut ja mediaviestintä	905,7	726,4
Tuotanto- ja verkosto-		
liiketoiminta	220,7	209,8
Erityisliiketoiminta	1 180,6	967,3
Kiinteä verkko yhteensä	4 271,8	3 797,5

asiantuntemustaan telepalveluiden ostossa. Tällä hetkellä palvelu on lähinnä hintavertailua, mutta jatkossa konsulttien toiminta painottunee entistä enemmän asiakkaalle telepalveluista syntyvän lisäarvon arviointiin.

Pienemmistä yritysasiakkaista uudet yrittäjät, kuten RSL Com Finland Oy, TeleYkkönen Oy ja Global One Communications Oy, ovat kilpailleet lähinnä alentamalla ulkomaanpuhelujen hintoja. Voimakas hintakilpailu on johtanut päällekkäisten sopimusten tekemiseen ja vähentänyt sopimususkollisuutta. Uusilla kilpailijoilla ei ole kuitenkaan ollut mahdollisuutta tarjota asiakkaille kokonaisratkaisuja, mikä on Telecom Finlandin lähtökohta. Telecom Finlandin ohella lisäksi Finnet-yhtiöt sekä nyttemmin myös Telia Finland Oy pyrkivät kokonaisvaltaisten ratkaisujen tarjoamiseen.

Uutena ilmiönä markkinoilla ovat muun muassa yrittäjäjärjestöjen ympärille syntyneet asiakkaiden ostoyhteenliittymät, joiden tavoitteena on saada etua palvelusopimusten volyymialennuksista. Alennuksista huolimatta tällaiset yhteistyösopimukset ovat mielenkiintoisia operaattoreiden kannalta, koska ne tarjoavat mahdollisuuden hallita muuten hajanaista pienyrittäjäasiakaskuntaa.

Kansainvälinen toiminta

TELECOM FINLANDIN
KANSAINVÄLISEEN
LIIKETOIMINTAAN
KUULUVAT MATKA-

VIESTINTÄ- JA KIINTEÄN VERKON LIIKETOIMINTAA

HARJOITTAVAT OSAKKUUSYHTIÖT SEKÄ EUROOPAN

KEHITTYNEILLÄ MARKKINOILLA PALVELU-

OPERAATTOREINA TOIMIVAT TYTÄRYHTIÖT.

TYTÄRYHTIÖILLÄ ON LIIKETOIMINTAA

RUOTSISSA, SAKSASSA, BELGIASSA, HOLLANNISSA

JA VENÄJÄLLÄ. OSAKKUUSYHTIÖITÄ ON TURKISSA,

UNKARISSA, VIROSSA, LATVIASSA, VENÄJÄLLÄ,

LIBANONISSA SEKÄ HONGKONGISSA.

YHTIÖ TÄHTÄÄ MERKITTÄVÄÄN KASVUUN

KANSAINVÄLISESSÄ LIIKETOIMINNASSAAN.

KOTIMAAN MARKKINOILLA TELECOM FINLANDIN

KASVUMAHDOLLISUUDET OVAT RAJOITETUT.

Telecom Finland pyrkii globaalisti kehittyville matkaviestintä- sekä data- ja mediaviestintä-markkinoille. Kiinteän verkon liiketoiminnalle on hyvät kasvumahdollisuudet Suomen lähialueilla. Matkaviestinnässä liiketoiminta on perustunut uusien operaattoreiden käynnistämiseen. Operaattorisenssien korkeat hinnat ovat kuitenkin vähentäneet uusien yhteisyritysten perustamismahdollisuuksia. Kertomusvuoden aikana keskityttiin nykyisten yritysten palveluvalikoiman ja markkinaosuuden varmistamiseen.

Liiketoiminnassa tukeudutaan yhteistyökumppaneihin paikallisen infrastruktuurin hankinnassa sekä markkinaosaamisessa. Telecom Finland pyrkii kehittyneillä palveluillaan ja teknologiaosaamisellaan kasvattamaan osakkuusyhtiöidensä arvoa. Ansainta perustuu palvelujen myyntiin, osinkoihin ja jatkossa omistusosuuksien mahdolliseen realisointiin tai lisäämiseen, koska operaattoreiden kesken käydään lisääntyvästi kauppaa vähemmistöosuuksista yhteisyrityksissä.

Tytäryritykset tarjoavat kansainvälisille yrityksille kehittyneitä ratkaisuja ja palveluja lähinnä data- ja mediaviestinnässä. Ratkaisu- ja palvelutarjonnan päämarkkina on Eurooppa. Tuotteiden paketoinnilla voidaan tarjota ratkaisuja, joiden katerakenne mahdollistaa toimimisen kannattavan liiketoiminnan kohdemaissa myös ilman omaa televerkkoa. Tytäryritykset tuottavat liikennettä myös Telecom Finlandin omaan verkkoon. Etenkin yhtiön hyvät palvelumahdollisuudet Venäjälle ja Baltiaan ovat Keski-Euroopassa kysytyjä.

Kansainvälisen liiketoiminnan liikevaihto kasvoi kertomusvuonna 306 miljoonaan markkaan (144). Nopeinta kasvu oli Ruotsissa. Toimintansa alkuvaiheessa olevien tytäryhtiöiden toiminta on tappiollista. Telecom Finlandin omistuosuutta vastaava osakkuusyhtiöiden liikevaihto (pro rata) nousi kertomusvuonna 831 miljoonaan markkaan (484). Osakkuusyritysten yhteenlaskettu tulos parani ja oli selvästi voitollinen.

Telecom Finlandin kokonaissijoitukset kansainväliseen liiketoimintaan olivat vuoden lopulla 2 305 miljoonaa markkaa. Tästä oman pääoman osuus oli 48 %, osakkuuslainojen 13 % ja takuiden 39 %.

Kansainvälisen liiketoiminnan volyymin arvioidaan kasvavan sekä osakkuus- että tytäryrityksissä voimakkaasti vuonna 1998.

TYTÄRYHTIÖT

Ruotsissa toimiva Telecom Finland AB kasvatti liiketoimintaansa voimakkaasti kertomusvuoden aikana. Yhtiö solmi kesäkuussa ruotsalaisen Enator AB:n kanssa yhteistyösopimuksen tieto- ja telepalveluista. Yhteistyön perustana on Enator AB:n Ruotsin kattava 60 000 käyttäjän tietoliikenneverkko. Tehdyn sopimuksen mukaan verkon omistus siirtyi 75 miljoonan Ruotsin kruunun hinnasta Telecom Finlandille, joka vastaa verkon käytöstä ja kehityksestä. Enator ja Telecom Finland kehittävät ja markkinoivat yhteistyössä uusia televiestintä-ratkaisuja muun muassa kaupunkiverkkoihin, internetiin, intranettiin ja Call Center -puhepalvelu-ratkaisuihin.

Lokakuussa Telecom Finland AB osti 91 %:n osuuden Geddeholm CallCenteristä, joka tarjoaa puhepalveluja kolmessa kaupungissa. Telecom Finland AB:n merkittävin yksittäinen kauppa solmittiin lokakuussa, kun Kaakkois-Ruotsin Blekingen läänissä sijaitseva IT-Blekinge-yhteisö tilasi yhtiöltä koko läänin kattavan BITnet ratkaisun. BITnet on laajakaistaverkko data- ja puheviestinnän tarpeisiin. Tilauksen arvo on 45-60 miljoonaa Ruotsin kruunua seuraavan kolmen vuoden aikana.

Telecom Finland perusti kertomusvuoden aikana tytäryhtiö Telecom Finland GmbH:n Düsseldorfin. Alkuvaiheessa liiketoiminta on painottunut datapalveluihin, myöhemmässä vaiheessa yhtiön tavoitteena on kasvaa myös mediaviestinnän alueella. Telecom Finland perusti Saksaan myös toisen tytäryhtiön Smart Ring GmbH:n, joka kehittää sähköiseen maksamiseen liittyviä tuotteita.

Valmistelutyöt Hampurissa ja sen ympäristössä toimivan palveluoperaattorin HanseNet Telefongesellschaftin perustamiseksi käynnistettiin kertomusvuoden aikana. Yrityksen perustamisesta sovittiin tammikuussa 1998. Telecom Finland ja HanseNet Telekommunikation omistavat kumpikin 50 % yhtiöstä. Yhteistyökumppani on Hampurin sähkölaitos. HanseNet Telefongesellschaftin toimilupa-alueen telemarkkinoiden arvo on noin 10 miljardia markkaa, ja vuotuisen kasvuvauhdin on arvioitu olevan noin 6 %. HanseNet Telefongesellschaftin tavoitteena on saavuttaa viidessä vuodessa noin 10 %:n osuus markkinoista.

Belgiassa ja Hollannissa toimiva Telecom Finland International N.V./S.A. tarjoaa asiakkailleen puhe-, data- ja internet-palveluja. Hollannissa valmisteltiin laajakaistaisen QuickNet-internet-palvelun aloittamista yhteistyössä eri kaapeli-TV-operaattoreiden kanssa. Venäjällä tytäryhtiö Fintelecom ZAO:n liiketoiminta kehittyi suotuisasti.

OSAKKUUSYHTIÖT

Turkissa toimiva GSM-operaattori Turkcell Illetisim Hizmetleri A.S. jatkoi kertomusvuonna ripeää kasvuaan. Yhtiön tilaajamäärä nousi vuoden lopulla yli 1,1 miljoonaan, jossa oli kasvua edellisvuodesta 105 %. Turkcell on Turkin johtava GSM-operaattori 77 %:n markkinaosuudella ja sen verkko kattaa noin 80 kaupunkia sekä Istanbulin, Ankaran ja Izmirin yhdistävät valtatie. Turkcellin muut pääomistajat ovat Cukurova Group ja Oy LM Ericsson Ab.

Turkcell on perustamisestaan lähtien toiminut Turkin valtiollisen teleyhtiön Turk Telekomlin lisenssillä ja tilittää 73 % myyntituotoistaan lisenssi vuokrana Turk Telekomille. Turkcell on hakenut omaa lisenssiään, joka ministeriön hyväksymänä odottaa vahvistustaan maan korkeimmassa oikeudessa (Supreme Court). Lisenssin hinnaksi on sovittu 500 miljoonaa dollaria eli noin 2,7 miljardia markkaa. Turkcellin

Telecom Finlandin ulkomaisten osakkuusyhtiöiden kehitys

Luvut tmk	1994	1995	1996	1997
Osakkuusyhtiöitä, joissa omistus yli 20 %				
Turkcell, omistusosuus	34,0 %	34,0 %	34,0 %	34,0 %
Liikevaihto	33 097	123 077	328 245	865 055
Liikevoitto	-5 529	11 604	29 312	400 118
Tilikauden tulos	-5 441	-21 729	15 724	218 943
Telecom Finlandin osuus	-1 850	-7 388	5 346	74 441
North-West GSM, omistusosuus	23,5 %	23,5 %	23,5 %	23,5 %
Liikevaihto	-	27 690	114 055	347 061
Liikevoitto	-1 405	-8 873	15 239	103 915
Tilikauden tulos	-552	-8 481	7 894	66 772
Telecom Finlandin osuus	-130	-1 995	1 857	15 705
P Plus Communications, omistusosuus	-	23,0 %	28,5 %	28,5 %
Liikevaihto	-	-	-	22 732
Liikevoitto	-	-7 282	-17 645	-172 608
Tilikauden tulos	-	-7 056	-24 368	-199 175
Telecom Finlandin osuus	-	-1 623	-6 942	-56 745
Estonia Mobile Telephone, omistusosuus	24,5 %	24,5 %	24,5 %	24,5 %
Liikevaihto	66 118	126 860	203 884	333 540
Liikevoitto	39 143	63 301	77 342	132 493
Tilikauden tulos	31 632	49 536	38 573	107 321
Telecom Finlandin osuus	7 750	12 136	9 450	26 294
Latvian Mobile Telephone, omistusosuus	24,5 %	24,5 %	24,5 %	24,5 %
Liikevaihto	83 267	113 417	128 298	232 071
Liikevoitto	38 397	35 143	30 115	47 008
Tilikauden tulos	37 922	30 514	21 647	39 169
Telecom Finlandin osuus	9 291	7 476	5 304	9 596
Eesti Telefon, omistusosuus	24,5 %	24,5 %	24,5 %	24,5 %
Liikevaihto	235 166	320 881	340 502	422 021
Liikevoitto	36 313	51 156	78 307	112 037
Tilikauden tulos	15 969	29 770	35 486	81 926
Telecom Finlandin osuus	3 912	7 294	8 694	20 072
Lattekom, omistusosuus	13,2 % ⁾	13,2 % ⁾	13,2 % ⁾	13,2 % ⁾
Liikevaihto	257 511	530 009	654 468	881 514
Liikevoitto	21 524	37 523	67 849	149 825
Tilikauden tulos	-709	55 029	34 320	109 958
Telecom Finlandin osuus	-94	7 264	4 530	14 514
Muut ulkomaiset osakkuusyhtiöt yhteensä				
Liikevaihto	41 922	66 547	69 209	57 616
Liikevoitto	22 083	7 534	16 429	546
Tilikauden tulos	24 531	4 883	28 470	-11 259
Telecom Finlandin osuus	7 284	1 870	8 403	-3 031
Yhtiöitä, joissa omistus alle 20 %				
Pannon GSM, omistusosuus	18,1 %	18,1 %	18,1 %	18,1 %
Liikevaihto	-	290 365	550 382	886 717
Liikevoitto	-	-74 362	62 309	205 094
Tilikauden tulos	-	-170 058	-64 317	34 872
Telecom Finlandin osuus	-	-30 797	-11 648	6 315
Libancell, omistusosuus	14,0 %	14,0 %	14,0 %	14,0 %
Liikevaihto	-	224 564	380 001	742 717
Liikevoitto	-	27 067	50 572	216 854
Tilikauden tulos	-	25 899	41 298	152 622
Telecom Finlandin osuus	-	3 626	5 782	21 367
Ulkomaiset osakkuusyhtiöt yhteensä				
Liikevaihto	717 081	1 308 481	1 838 661	3 161 610
Liikevoitto	150 526	190 106	296 948	773 334
Tilikauden tulos	103 352	132 466	157 746	413 655
Telecom Finlandin osuus	26 164	25 035	36 642	100 846

⁾ Telecom Finlandin välillinen vaikutusvalta yli 20 %.

TELECOM FINLANDIN PÄÄTOIMIPAIKAT

Lisäksi toimipaikka Hongkongissa.

liikevaihto kasvoi 865 miljoonaan markkaan, ja sen kannattavuus parani edellisvuodesta.

Unkarissa toimivan Pannon GSM Telecommunications Rt:n tilaajamäärä kasvoi 264 000:een (160 000). Yhtiön tulos kehittyi suotuisasti ja oli voitollinen. Pannon GSM on Unkarin toiseksi suurin matkapuhelinoperaattori ja sen markkinaosuus on 42 %. Telecom Finland myi joulukuussa 60 % unkarilaisesta kaukohakupalveluja tarjoavasta EasyCall Ermes Hungary Rt:stä. Yhtiön omistukseen jäi 5 % EasyCall Ermesistä.

Sekä kiinteän verkon liiketoimintaa harjoittava AS Eesti Telefon että matkapuhelinoperaattori Estonian Mobile Telephone Company (EMT) menestyivät kertomusvuoden aikana hyvin. EMT:n tilaajamäärä nousi yli 102 000:een (53 600), ja sen markkinaosuus oli vuoden lopussa 67 %.

Latviassa kiinteätä verkkoa operoiva Lattelekom SIA ja Latvian Mobile Telephone paransivat merkittävästi tulostaan. Latvian Mobile Telephonon tilaajamäärä nousi 61 000:een (29 000).

Pietarissa toimivan matkapuhelinoperaattorin North-West GSM:n kehitys oli niinikään myönteinen. Yhtiön tilaajamäärä nousi 56 000:een (24 000), ja sen taloudellinen tulos oli hyvä.

Libanonilaisen matkapuhelinoperaattorin Libancellin tilaajamäärä nousi 191 500:een (90 000).

Telecom Finlandin osakkuusyritys P Plus Communications avasi GSM 1800 -verkon kesäkuussa Hongkongissa. P Plus Communicationsin tilaajamäärä nousi vuoden loppuun mennessä 30 000:een. Alueellinen kilpailu yhdeksän eri palveluntarjoajan kesken on kova, minkä vuoksi P Plus Communicationsin tulos jäi ensimmäisenä toimintavuonna heikoksi. Vuoteen 2005 mennessä matkapuhelinkäyttäjien määrän Hongkongissa arvioidaan nousevan noin neljään miljoonaan.

Vuonna 1998 Telecom Finland varmistaa nykyisten osakkuusyritysten menestymistä sekä parantaa kansainvälisen toiminnan prosesseja. Kilpailuasemia lähialueilla vahvistetaan. Yhteistyötä osakkuusyhtiöiden ja niiden omistajien kanssa tiivistetään lisäämällä henkilökuntaa kohdemaissa. Eurooppalaisten kaupunkioperaattoreiden kanssa liiketoimintaa kehitetään edelleen yhteisyritysten kautta. Monipuoliseen palveluvalikoimaan perustuva tuotekehitys tähtää jatkossa myös omiin ohjelmistotuotteisiin.

Telecom Finland Oy:n hallitus ja johtoryhmä 1997

TELECOM FINLAND OY:N HALLITUS

ISTUMASSA

Hallituksen puheenjohtaja,
pääjohtaja Pekka Vennamo,
Suomen PT Oy

toimitusjohtaja Aulis Salin,
Telecom Finland Oy

TAKANA VASEMMALTA

päälouottamusmies Kari Vilkman,
Metallityöväen Liitto ry
(henkilöstön edustaja)

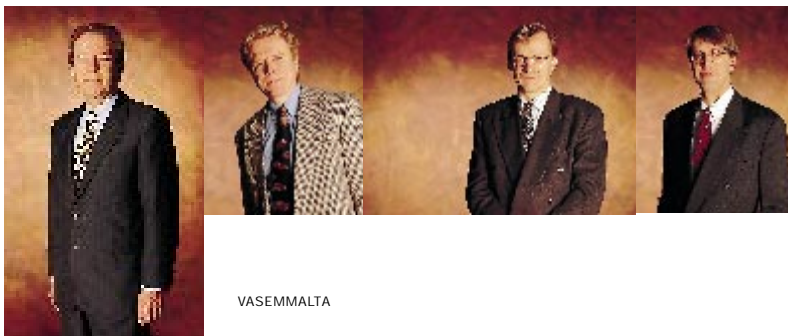
toimitusjohtaja Eero Piikama,
MTV Oy

johtaja Erkki Bäckman

puheenjohtaja Tapio Vaahtokivi,
Tietoliikenneliitto TLL ry
(henkilöstön edustaja 1.5.1997 alkaen)

varatoimitusjohtaja Pekka Luukkainen
(hallituksen varapuheenjohtaja),
Suomen PT Oy

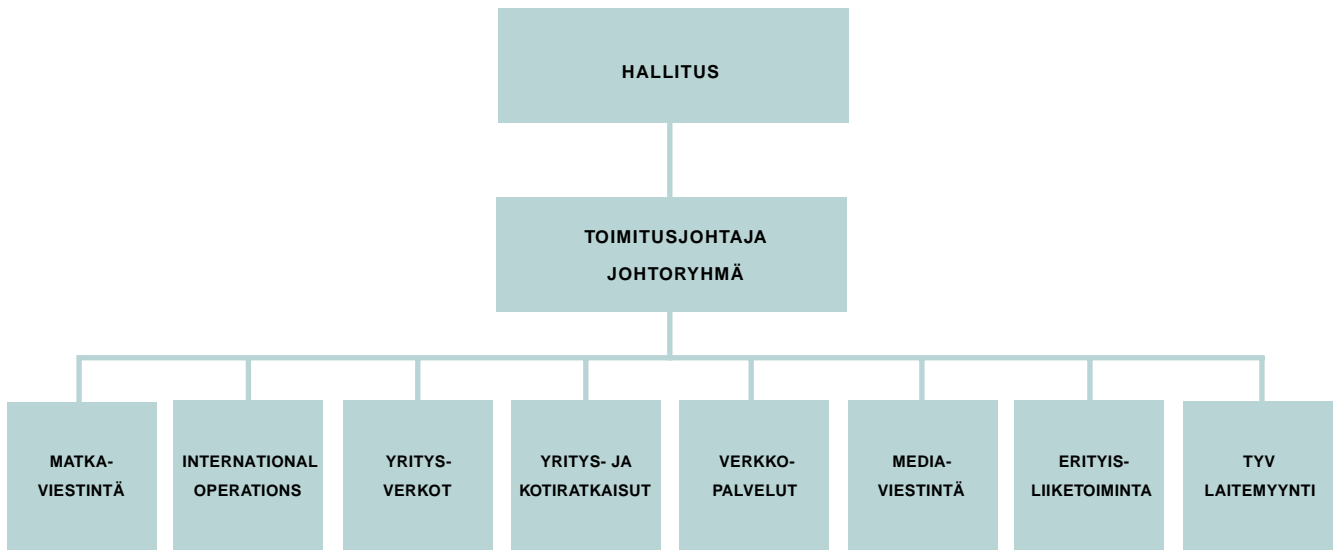
TELECOM FINLAND OY:N JOHTORYHMÄ

VASEMMALTA

toimitusjohtaja Aulis Salin (s. 1938; DI, OTK),
johtaja Aimo Eloholma (s. 1949; DI),
johtaja Matti Makkonen (s. 1952; DI) ja
johtaja Kaj-Erik Relander (s. 1962; KTM, MBA)

Telecom Finlandin liiketoimintarakenne 1.1.1998 alkaen

Telecom Finlandin palvelunumerot ja päätoimipaikat eri maissa

Valtakunnallinen vaihdenumero 020401
Ma-pe 7.30-17.30

Tele online internetissä: www.tele.fi

Maksuttomat palvelunumerot:

Matkapuhelinpalvelut 9800 7000
-24 h
Internet 9800 50030
- ma-pe 8-17
Kotiasiakkaat 9800 00500
- ma-pe 8-20, la 9-15
Hemkunder 9800 00555
- ma-pe 8-20, la 9-15
Yritysiasiakkaat 9800 4700
- ma-pe 8-18
Innotele 0800 135135 (pääkaupunkiseutu)
- ma-pe 8-17

Telecom Finlandin päätoimipaikat

Suomessa:
Telecom Finland Oy
Teollisuuskatu 15, HELSINKI
PL 106, 00051 TELE
Puh. 020401 (INT. +358 20401)
Fax 02040 2032 (INT. +358 2040 2032)
www.tele.fi

Belgiassa:
Telecom Finland Ltd
Lozenberg 23
B-1930 ZAVENTEM, Belgium
Puh. +32 2 7148 686
Fax +32 2 7148 687
www.tfi.be

Ruotsissa:
Telecom Finland AB
Box 1107
S- 164 22 KISTA, Sweden
Puh. +46 8 5060 3000
Fax +46 8 5060 6050
www.telegate.se

Saksassa:
Telecom Finland Ltd, GmbH
Parsevalstrasse 9 b
D-40468 DÜSSELDORF, Germany
Puh. +49 211 4177 10
Fax +49 211 4177 177
www.tfi.de

Venäjällä:
Fintelecom ZAO
postiosoite:
P.O. Box 93
FIN-53501 LAPPEENRANTA, Finland
käyntiosoite:
Majakovskogo ulitsa 22
191104 ST PETERSBURG, Russia
Puh. 02040 69900 (INT. +358 2040 69900)
Fax 02040 69909 (INT. +358 2040 69909)

Virossa:
Reveko Telekom AS
Rävala pst 8/C, 4th Floor
EE-0001 TALLINN, Estonia
Puh. +372 6 312 293
Fax +372 6 312 294

Latviassa:
Telecom Finland Ltd
Kr. Barona 5-6
LV-1011 RIGA, Latvia
Puh. +371 722 1849
Fax +371 722 8853

Alankomaissa:
Telecom Finland n.v./s.a.
Marsh & McLennan Building
Rivium Quadrant 81
NL-2909 LC CAPELLE a/d IJSSEL
The Netherlands
Puh. +31 10 288 9955
Fax +31 10 202 2892
www.telegate.nl

Hongkongissa:
Telecom Finland (Hong Kong) Ltd
2/F Shui on Centre
6-8 Harbour Road, HONG KONG
Puh. +852 2824 8402
Fax +852 2824 8408